

ÅRSRAPPORT 2014

MØRE BISKOP

MØRE BISPEDØMERÅD

Sperrefrist: 16.03.2015

Bilete på framsida:

Kirkelandet kirke fylte 50 år i 2014. Årets glade konfirmantflokk samla på kyrkjetrappa!

Foto: Kari Winger Oftebro

INNHALD

Årsrapport del 1

LEIARVURDERING

1.1	Overordna vurdering av resultat, måloppnåing og ressursbruk	5
1.2	Overordna framstilling av dei viktigaste prioriteringane	6
1.3	Kort omtale av sentrale tilhøve som har innverka på resultatet	7
1.4	Signatur	8

Årsrapport del 2

INTRODUKSJON TIL VERKSEMDA OG HOVUDTAL

2.1	Omtale av verksemda og samfunnsoppdraget	9
2.2	Omtale av organisasjonen	10
2.3	Presentasjon av utvalde hovudtal	11

Årsrapport del 3

ÅRETS AKTIVITETAR OG RESULTAT

3.1	Overordna vurdering av resultat, måloppnåing og ressursbruk	12
3.2	Resultat og måloppnåing 2014	12
3.2.1	Gudstenesteliv	12
3.2.2	Dåp og trusopplæring	19
3.2.3	Kyrkjeog samfunn	21
3.2.4	Rekruttering og frivillighet	24
3.2.5	Presteteneste og personalforvaltning	28

Årsrapport del 4

STYRING OG KONTROLL I VERKSEMDA

4.1	Styring og kontroll	32
4.1.1	Verksemda si risikostyring	32
4.1.2	Likestilling	32
4.1.3	HMS og arbeidsmiljø	36
4.2	Fellesføringar i Staten	37
4.3	Oppfølging av evt revisjonsmerknader frå Riksrevisjonen	37
4.4	Evt. endringar i opplegg for styring og kontroll	37

Årsrapport del 5

VURDERING AV FRAMTIDSUTSIKTER	38
-------------------------------	----

Årsrapport del 6

ÅRSREKNESKAPEN

6.1	Leiarkommentar	39
6.2	Prinsippnote	41
6.3	Bevilgningsrapportering	42
6.4	Note A og B	43
6.5	Artskontorapportering	44
6.6	Note 1 – 7	45

Frå gudsteneste i Herøy – markering av kystpilegrimsleia.

Foto: Bjørn Olaf Storhaug

DEL 1 LEIARVURDERING**1.1 Overordna vurdering av resultat, måloppnåing og ressursbruk**

Møre biskop og Møre bispedømmeråd er samla sett nøgd med resultat og måloppnåinga for 2014 og det er gjort gode bidrag til å oppfylle dei fastsatte hovudmåla og visjonen for bispedømet og som bidrag for heile Den norske kyrkja.

Møre bispedøme har hatt, saman med Den norske kyrkja, ein visjon om å vere «I Kristus – nær livet.» Det tyder at vi som kyrkje og som einskildmenneske skal vere nær og i Kristus – samstundes som vi skal vere til stades og relevante i alle faser av livet, frå fødsel til død, i sorg og glede. Undersøkingar (KIFO) viser at folk har høg tillit til Den norske kyrkja.

Statistikk viser at det i Møre er mange som kjenner seg heime i kyrkja. 82% av innbyggjarane er medlemmer. Livsritene vert markerte gjennom dåp, konfirmasjon, vigsel og gravferd. Det vart i 2014 gjennomført 2200 dåp, 2870 konfirmasjonar, 460 vigsler og 2200 gravferder i Møre bispedøme.

85 % av alle fødte blir døypte. 82 % av alle 15-åringar og 93 % av alle døypte 15-åringar velgjer konfirmasjon. Om lag 98% av dei som dør får ei kyrkjeleg gravferd.

Gudstenesta er kyrkjelyden sin viktigaste samling, der ein møter Gud og kvarandre til fellesskap, lovsong og tilbeding. I Møre bispedøme blir det halde om lag 3800 gudstenester kvart år og i overkant av 400.000 menneske deltok i gudsteneste i 2014. I snitt er 106 til stades ved kvar gudsteneste på søn- og helgedagar, 108 i snitt utanom søn- og helgedagar. I snitt går kvart kyrkjemedlem i Møre bispedøme til gudsteneste 1,9 gonger i løpet av eitt år. Gudstenestetallet på sun- og helgedager har hatt ein nedgang over fleire år. Sjå nærare omtale av utviklinga i del 3.2.1.

Møre bispedøme er for 2014 tildelt kr 67,8 mill. Dei er nytta til 86,5 årsverk der presteneste utgjør 73 årsverk. I tillegg forvaltar Møre bispedøme kr 26,7 mill som går som tilskot til trusopplæring og stillingar innafor diakoni/undervisning i kyrkjelydane.

Møre bispedøme – i stort og smått**Tabell 1.1.1 Utvikling av medlemstal i Den norske kyrkja i Møre bispedøme**

	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Medlemer	224142	221689	221186	220539	219011	218562	217751	218004	216488
Folketal	245385	246772	248727	251262	253904	256628	259404	261530	263719
Medlemsprosent	91,3	89,8	88,9	87,8	86,3	85,2	83,9	83,4	82,1

Tabell 1.1.2: Utvikling av kyrkjelege handlingar i Møre bispedøme, faktiske tal

	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Dåp	2 810	2 688	2 845	2 829	2 751	2 621	2 585	2 566	2338	2203
Konfirmanter	2 859	2 970	2 861	2 901	2 811	2 848	3 006	2 822	2723	2872
Vigsel	613	587	666	661	648	605	502	528	477	459
Gravferd	2 078	2 207	2 370	2 349	2 301	2 248	2 202	2 185	2229	2207

I Møre bispedøme er variasjonane mellom sokna store, som tabellen nedanfor viser. I fordeling av ressursar er det ein føresetnad at like tilhøve blir vurderte likt. Med dei store variasjonane i bispedømet er det ei utfordring å vurdere faktorar for ressurstildeling objektivt og rett. Avgjerd om fordeling av ressursar i bispedømet blir gjort av bispedømmerådet.

Tabell 1.1.3: Gjennomsnitt og variasjonsbredde for nokre variablar i 2014

	Snitt	Soknet med færrest	Soknet med flest
Medlemmer pr sokn	2 231	72	17966
Gudstenester søn/helgedag pr sokn	32	6	105
Snitt tal til gudsteneste søn/helgedag	106	22,1	224
Kor mange gonger kvar medlem er til gudsteneste	1,9	0,7	7
Nattverdgdustenester pr sokn	21,7	2	123
Snitt tal til nattverd	39,5	3,5	101
Dåp pr sokn	22,8	0	116
Konfirmantar pr sokn	29,6	0	255
Vigsel pr sokn	4,7	0	31
Gravferd pr sokn	22,8	0	130

Vi har grunn til å glede oss over gudstenestereforma og auka grad av involvering av frivillige medarbeidarar. Vi ser og auka nattverdssøking og at folk har sterk tilknytning til si lokale kyrkje. Møre bispedøme hadde stor salmefest for den nye salmeboka i Aure i slutten av 2013, og i kjølvatnet av "Salmeboka minutt for minutt" erfarer vi auka fokus og ønske om å ta vare på salmeskatten.

Folk er knytta til sin lokale prest og vil gjerne ha han/ho i nærleiken av der dei sjølv bur. Bispedømerådet har likevel, av økonomiske omsyn, vore tvinga til å redusere talet på prestestillinger. Det er ei utfordring å møte ulike geografiske tilhøve og stor variasjon i kyrkjelydane slik tabellen over viser.

1.2 Overordna framstilling av dei viktigaste prioriteringane

Auka satsning innfor trusopplæring gjer at frå 2014 er alle sokn i dei sju prostia er med i trusopplæringsreformen.

Biskopen har gjennomført 6 visitasar. Visitasar er ein viktig møteplass i møte med den lokale kyrkjelyden og lokalsamfunna i Møre bispedøme. Å oppmuntre og vegleie er viktige element i visitasane.

Møre bispedøme har ei rekke kontaktpunkt og samhandlar med ei rekke verksemder og organisasjonar.

60 % av ressursane som bispedømerådet forvaltar er driftsmidlar. 90 % av driftsmidlane går til løn til om lag 86 tilsette – prestar og tilsette ved bispedømekontoret. 85 % av driftsmidlane går til verksemdsområde presteneste, 15 % av driftsmidlane går til administrasjon/ bispedømekontoret.

40 % av ressursane som bispedømerådet forvaltar er tilskotsmidlar. Tilskotsordningane er viktige verkemiddel for å sikre diakonal teneste og kyrkjeleg undervisning. Tilskota går i all hovudsak til diakon- og kateketstillinger og til trusopplæring. Trusopplæringsreforma er innført i alle prostia og er ei viktig plattform for å vidareføre kristen tru og tradisjon til den nye generasjonen.

Det er utfordrande å rekruttere til presteneste. Vi har ein aktiv rekrutteringspolitikk samtundes som vi gjennom livsfasepolitikken vil legge til rette for å halde på eldre arbeidstakarar med god kompetanse. Det er og viktig å bidra slik at dei kyrkjelege fellesråda kan rekruttere til andre kyrkjelege stillingar som kateketar, diakonar, kyrkjemusikarar, undervisningsmedarbeidarar etc. Det er og viktig å ta vare på og utvikle frivillige/ulønna medarbeidarar.

Den samla ressursbruken vart halde innanfor tildelt løyving. Det var i 2014 eit mindreforbruk på kroner 4 089 000. Bispedømerådet har arbeidd for å få kontroll med lønsutgiftene og har no eit årsverktal tilpassa tildelinga. Det har vore eit mål å få eit handlingsrom for å ha verkemiddel i personalpolitikken. For nærare detaljar viser vi til Del 6 Årsrekneskap.

Dei fire resultatmåla som går fram av departementet sitt tildelingsbrev og vedtak i Kyrkjemøtet/Kyrkjerådet er desse:

- Den norske kyrkja skal vere ein landsdekkande, lokalt foranka kyrkje
- Den norske kyrkja skal ha ei oppslutning som stadester karakteren som folkekyrkje
- Den norske kyrkje skal formidle evangelisk-luthersk tru og tradisjon og tilby trusopplæring til alle døypte barn.
- Folkekyrkja engasjerer seg i samfunnet

Sjå nærare omtala i kapittel 3.

Grunnlova sine paragrafar om statskyrkjeordninga vart endra 21. mai 2012 gjorde kyrkja meir sjølvstendig, - men ho skal like fullt vere ei folkekyrkje og bli understøtte av staten. I 2014 vart grunnlova 200 år. I det vidare må vi leite etter kva det betyr for oss som nasjon, når Grunnlova § 2, om statsform, no lyder: «*Værdigrundlaget forbliver vor kristne og humanistiske Arv.*» Kyrkja var arena for dei første demokratiske stega i det norske samfunnet. Dette er del av den arven kyrkja er berar av. I det vidare må kyrkja vere med og sette dagsorden for kva for verdiar som skal prege samfunnet vårt. Kva vil vi hegne om og kva er umisteleg?

1.3 Kort omtale av sentrale tilhøve som har innverka på oppnådd resultat

Det er innført rutinar for økonomi- og ressursforvaltning for å komme imøte behov for god økonomistyring. Alle prostar er gitt informasjon om rutinar for økonomi- og personalforvaltninga i prostia. Det er innført ny standard kontoplan med verknad frå 1.1.2014. Periodisert regnskap etter Statens rekneskapsstandarder vert innført frå 1.1.2015. Vi har von om at desse endringane og gjev høve til betre å samanlikne med andre bispedømer.

Det er Møre bispedømeråd si vurdering at opplegg for styring og kontroll viser at system, rutinar og prosessar gjennomgåande fungerer godt og blir dokumentert i høve til økonomiregelverket.

Det er gode samarbeidstilhøve med dei tillitsvalde. Ein viktig føresetnad for å nå mål og oppnå resultat er godt fungerande ordningar for medbestemmelse i alle ledd av verksemda.

Det har vore stabilitet i staben ved bispedømekontoret, men sjukdom i leiargruppa har vore utfordrande å handtere. Det har og vore sjukemeldingar blant prostane, noko som har ført til behov for å sette inn fungerande prost.

I presteskapet har det vore 6 tilsettingssaker. Det er framleis ledige stillingar, men nokre stillingar har vore haldne vakante i påvente av vedtak om ressursfordeling i bispedømet. Desse vedtaka er no gjorde.

1.4 Signatur

For biskop og bispedømerådsleiar er det ei glede å kunne konstatere at leiarar og medarbeidarar i Møre bispedøme på ein god måte har bidratt til dei gode resultata for verksemda i 2014.

Molde, 1. mars 2015

Ingeborg Midttømme
biskop

Modulf Aukan
leiar

Landskap i Todalen på Nordmøre. Foto: Sjur Fedje

DEL 2 INTRODUKSJON TIL VERKSEMDA OG HOVUDTAL

2.1. Omtale av verksemda og samfunnsoppdraget

2.1.1 Namn og departement

Møre biskop og Møre bispedømeråd høyrer inn under Kulturdepartementet og er i definerte saker underlagt Kyrkjemøtet.

2.1.2 Tilknytningsform

Møre bispedøme vart oppretta i 1983 og er det yngste bispedømet i Noreg. Det vart til ved ei deling av Nidaros og Bjørgvin bispedømer. Møre bispedøme er eitt av Den norske kyrkja sine 11 bispedømer. Bispedømerådet har 10 medlemmer som saman med dei andre bispedømeråda utgjer Kyrkjemøtet. Biskopane utgjer tilsaman Bispemøtet.

2.1.3 Mynde og ansvarsområde

Mynde og ansvarsområde for biskop og bispedømeråd følgjer mellom anna av Kyrkjelova, Gravferdslova, Tenesteordning for biskop, Reglement for økonomistyring i staten, Verksemds- og økonomiinstruks for bispedømeråda og tildelingsbrevet frå departementet.

Bispedømet blir leia av to organ, biskopen og bispedømerådet med felles administrasjon i Molde.

Bispedømerådet skal ha si merksemd på alt som kan bli gjort for å vekke og nære det kristelegje livet i kyrkjelydane. Rådet skal og fremme samarbeid mellom dei enkelte sokneråda og andre lokale arbeidsgrupper innan bispedømet. Bispedømerådet fordeler statlege tilskot til trusopplæring og særskilte stillingar innan kyrkjeleg undervisning og diakoni. Bispedømerådet kan opprette og legge ned stillingar innanfor tildelt ressursramme. Bispedømerådet tilset prostar, kyrkjelydsprestar og fengselsprestar. I tillegg er bispedømerådet arbeidsgjevar for dei tilsette på bispedømekontoret. Biskopen leiar prestetenesta og har tilsynsansvar med kyrkjelydane og tilsette.

2.1.4 Overordna mål

Bispedømerådet og biskopen har lagt til grunn dei måla og føringane som er gjevne av departementet, Kyrkjemøtet og Kyrkjerådet. Visjonsdokumentet og årsplanen for Møre bispedøme ligg også til grunn for verksemd og tiltak.

Visjonen for Møre bispedøme vart i 2014 endra til «Meir himmel på jorda», i tråd med den overordna formuleringa som Kyrkjemøtet 2014 vedtok. Kyrkja er ein møteplass og ein stad for engasjement. Dei områda som har systematisk fokus er:

- Gudstenester og kyrkjelege handlingar
- Dåp, trusopplæring og undervisning
- Kyrkjemusikk og kultur
- Misjon
- Diakoni

Under alt dette ligg personalansvaret for dei som bispedømerådet er arbeidsgjevar for. Møre har som mål å ha medarbeidarar som ser kvarandre og tek del med nådegåver, evner og fagkunnskap. Gjennom dette ønskjer Møre bispedøme å vere ei tydeleg folkekyrkje.

2.1.5 Samarbeid med andre kyrkjelege og frivillige organ

I Møre bispedøme er det 97 sokn med tilhøyrande sokneråd. Det er 36 kommunar, med tilhøyrande kyrkjelege fellesråd. (Fem kommunar har som eit prøveprosjekt eitt fellesråd for heile sitt område.) Bispedømet har nært samarbeid med frivillige, kristelege organisasjonar og har eit formelt samarbeid med misjonsorganisasjonane gjennom Samarbeidsråd for menighet og misjon (SMM).

2.2 Omtale av organisasjonen

2.2.1 Leiingsstruktur

Møre biskop og Møre bispedømeråd er kvar for seg formelle kyrkjelege organ med felles administrasjon lokalisert i Molde med stiftsdirektøren som dagleg leiar. Bispedømerådet er tilsettingsorgan, biskopen leier prestetenesta. I Møre bispedøme er det sju prosti som kvar for seg er tenesteområde for prestane, leia av ein prost. Dei øvrige kyrkjeleg tilsette som arbeidar i dei enkelte sokn har i hovudsak fellesrådet som arbeidsgjevar med kyrkjevevja som dagleg leiar.

2.2.2 Tal tilsette og årsverk fordelt på prestetenesta og annan verksemd

I Møre bispedøme er det tilsett 72 prestar. Ved bispedømekontoret er det tilsett 16 personar i 13,5 årsverk. Desse har bispedømerådet som arbeidsgjevar. I Møre bispedøme er det tilsett om lag 350 i ulike stillingar i dei lokale kyrkjelydane med dei 32 fellesrådet som arbeidsgjevar.

2.2.3 Lokalisering

Møre bispedøme er geografisk samanfallande med Møre og Romsdal fylke og har 36 kommunar med tilsaman 261 500 innbyggjarar. Ålesund, Molde og Kristiansund er dei største byane, med til saman om lag 97 000 innbyggjarar. Møre er mellom dei bispedøma der delen av innbyggjarar som er medlemmer av Den norske kyrkja er høgast. 82,1% av innbyggjarane er kyrkjemedlemmer i Møre mot 74,9 % i snitt for heile landet.

2.2.4 Organisasjonstruktur

Møre bispedøme er delt inn i 7 prosti, 32 fellesråd og 97 sokn.

Tabell 2.2.4.1: Kyrkjemedlemmer og innbyggjarar fordelt på prostia

Prosti	Tal sokn	Medlemmer i Den norske kyrkja	Tal innbyggjarar	% medlem
Molde domprosti	12	34984	42975	81,4
Søre Sunnmøre prosti	19	39340	47750	82,4
Austre Sunnmøre prosti	10	18009	21790	82,6
Nordre Sunnmøre prosti	14	57641	72215	79,8
Indre Romsdal prosti	15	14468	17128	84,5
Ytre Nordmøre prosti	13	32487	35996	90,3
Indre Nordmøre prost	15	19559	22402	87,3
Sum alle prosti	97	216488	263719	82,1

2.3. Presentasjon av utvalde hovudtal

2.3.1 Volumtal

Møre bispedømme har desse hovudtala knytta til gudstenester og kyrkjelege handlingar:

Tabell 2.3.1.1: Volumtal for gudstenester og kyrkjelege handlingar

Volumtal for bispedømmet	2012	2013	2014
Tal døypte	2540	2338	2203
Tal konfirmerte	2827	2723	2872
Tal kyrkjelege vigsler	528	477	459
Tal kyrkjelege gravferder	2181	2229	2207
Tal gudstjenester totalt	3919	3860	3811
Samla tal gudstjenestedeltakarar	419003	409867	406515

Kjelde: SSB-tal

2.3.2 Nøkkeltall frå rekneskapen

Her viser vi nokre nøkkeltal frå årsrekneskapen. For fleire detaljar, sjå del 6..

Tabell 2.3.2.1: Nøkkeltal frå årsrekneskapen

Nøkkeltal for årsrekneskapen	2012	2013	2014
Tal årsverk		87	86,5
- av desse i presteneste	73	75	72
Samla tildeling post 01	64 171 000	66 159 000	67 837 000
Utnyttingsgrad post 01	101 %	100,3 %	97,9 %
Driftsutgifter	64 865 000	66 382 000	66 428 000
Lønsdel av driftsutgifter	87,3 %	86,7 %	88,6 %
Del løn brukt i prestenesta	75,4 %	74,3 %	74,8 %
Lønsutgifter pr årsverk		661 531	680 486

Kjelde: SAP

Foto: Sjur Fedje. Totaleden kyrkje.

DEL 3 ÅRETS AKTIVITETAR OG RESULTAT

3.1 Overordna vurdering av resultat, måloppnåing og ressursbruk

Dei fire hovudmåla som Møre bispedøme har arbeidd etter går fram av departementet sitt tildelingsbrev og vedtak i Kyrkjemøtet/Kyrkjerådet er:

- Den norske kyrkja skal vere ein landsdekkande, lokalt foranka kyrkje.
- Den norske kyrkja skal ha ei oppslutning som stadester karakteren som folkekyrkje.
- Den norske kyrkje skal formidle evangelisk-luthersk tru og tradisjon og tilby trusopplæring til alle døypte barn.
- Folkekyrkja engasjerer seg i samfunnet.

Vi vurderer at Møre bispedøme har i høg grad av måloppnåing. Fleire indikatorar viser ein nedadgåande trend. Vi ser nærare på dei under punkta nedanfor.

Møre bispedøme er tildelt 67,8 millionar til drift. Dei tilsette, men og frivillige medarbeidarar er kyrkja sin viktigaste ressurs. 86% av driftstildelinga går til løn til 86,5 årsverk.

3.2 Resultat og måloppnåing 2014

3.2.1 Gudstenesteliv

Delmål: Den norske kyrkja skal være ei landsdekkende, lokalt forankra kyrkje

Indikator: Gudstenestefrekvens på sun- og helgedagar

Måloppnåing: Målet er berre delvis oppnådd. I Møre bispedøme er det ei gjennomsnittleg gudstenestefrekvens på 53,3%. Det vil seie at det i kvart sokn i snitt er gudsteneste annankvar sun- og helgedag. Gudstenestefrekvensen varierer frå 27% til 76%. Gudstenestetalet på sun- og helgedager har hatt ein nedgang over fleire år og er i 2014 på 3100 gudstenester.

MÅLOPPNÅING VIST VED INDIKATORAR:

Tabell 3.2.1.1 Gjennomsnittleg gudstenestefrekvens på sun- og helgedagar

Prosti	Antall sokn	Antall gudstenester	Gudstenestefrekvens
Molde domprosti	11	509	77,1%
Søre Sunnmøre	19	630	55,2%
Austre Sunnmøre	10	313	52,2%
Nordre Sunnmøre	14	618	73,6%
Indre Romsdal	15	244	27,1%
Ytre Nordmøre	13	416	53,3%
Indre Nordmøre	15	373	41,4%
Møre totalt	97	3104	53,3%

Kjelde: SSB. Gudstenestefrekvensen er utrekna slik: Tal gudstenester på sun- og helgedager delt på antal sun- og helgedager (60) delt på antall kyrkjelydar.

Tabell 3.2.1.2 Gudstenesteutvikling pr prosti og totalt

	Endring 13-14	Endring 13-14 i %	Endring 10-14	Endring 10-14 i %	Snitt siste 5 år	2014	2013	2012	2011	2010
Molde Domprosti	7	1,4	6	1,2	505	509	502	509	501	503
Søre Sunnmøre	-6	-1,0	-58	-9,2	652	630	636	653	655	688
Austre Sunnmøre	-6	-1,9	-15	-4,8	324	313	319	333	327	328
Nordre Sunnmøre	-37	-6,0	-34	-5,5	641	618	655	630	650	652
Indre Romsdal	-5	-2,0	-34	-13,9	260	244	249	255	276	278
Ytre Nordmøre	8	1,9	-27	-6,5	418	416	408	417	407	443
Indre Nordmøre	-2	-0,5	46	12,3	373	373	375	392	399	327
Møre totalt	-41	-1,3	-116	-3,7	3174	3103	3144	3189	3215	3219

TILTAK OG PRIORITERINGAR INNAN MÅLET EI LANDSDEKKANDE LOKAL FORANKRA KYRKJE

I 2014 har bispedømerådet ferdigstilt sak og såleis gjort vedtak om fordeling av presteressursar i alle prosti. Fordelinga er gjort ut frå tildelte ressursar og vedteken ressursfordelingsmodell. Det er i Møre dei seinare åra gjort ein reduksjon på fire årsverk presteressursar.

Ut frå fordeling av presteressursar har biskopen gjort vedtak om forordning av gudstenester. Talet på gudstenester på sun- og helgedagar skal no vere tilpassa talet på presteressursar og prestestillingar i Møre.

Forordninga er gjort etter slike føringar:

- a) Stabile gudstenestetar i samsvar med forordninga biskopen har gjort
- b) Omsyn til ferie- og fridagsreglement for prestar
- c) Regel for kor ofte dei ulike typane hovudgudstenester skal feirast i kvar av kyrkjene
- d) Regel for kvar høgtidsdagane skal feirast
- e) Integrering av trusopplæring og andre planar i gudstenestelivet

Nedgangen i gudstenestetar dei siste åra har sin hovudårsak i at talet på prestestillingar har blitt redusert med 4 årsverk. Dette har ført til ei nedgang i gudstenestetatalet over tid. Nedgangen i gudstenestetatalet frå 2013 til 2014 har sin hovudårsak i Nordre Sunnmøre som har fått redusert med 75% stilling. For dei andre prostia er gudstenestetatalet og gudstenestefrekvensen stabilisert.

Årsaka til variasjonar i gudstenestefrekvens mellom prostia er variasjonar i storleik på sokn og variasjonar i talet på kyrkjemedlemer i kvart prosti. Vi meiner den gjennomsnittlege gudstenestefrekvensen i Møre er for låg. Dei faktorane som kan påverke er presteressursar og talet på sokn.

Lokale grunnordningar for ny gudstenesteordning er vedtekne for alle prosti.

Oppslutning om Den norske kyrkja i Møre

Delmål: Kyrkja skal ha ei oppslutning som stadfester karakteren som folkekyrkje

Indikator: Døypte av tilhøyrande barn
 Prosentvis endring i gudstenestedeltaking
 Snitt deltaking pr. gudsteneste
 Tal kyrkjelydar med samisk språk i gudstenesteordninga
 Konfirmerte av døypte 15-åringar
 Prosentvis endring i talet på kyrkjelege vigslar
 Kyrkjelege gravferder av tal døde

Måloppnåing: Målet er nådd. Relativ høg andel deltaking i gudstenester og kyrkjelege handlingar viser at Kyrkja i Møre har ei brei oppslutning

MÅLOPPNÅING VIST VED INDIKATORAR:**Dåp****Tabell 3.2.1.3 Andel døypte av tilhøyrige 1-5 år**

	Andel døypte av tilhøyrige					Endring fra 1-2 år	Endring fra 1-5 år
	1 år	2 år	3 år	4 år	5 år		
Møre	85 %	86 %	89 %	92 %	93 %	-0,5 %	-8,0 %
Totalt	76 %	77 %	78 %	80 %	85 %	-1,4 %	-9,2 %

Kilde: Medlemsregisteret i Dnk. Tallgrunnlaget for dåp er noe usikkert. Endring fra 1-2 år viser forskjellen i andel døypte for ettåringer og toåringer i pst.poeng. Endring fra 1-5 år viser forskjell i andel døypte for ettåringer og 5 åringer i pst. poeng.

Tabell 3.2.1.4 Tal døypte og andel utansokns av dei som har adresse utanfor soknet

	Døypte	Døypte med adresse i soknet	Andel utansokns
Molde domprosti	338	242	28,6%
Søre Sunnmøre	426	307	27,9%
Austre Sunnmøre	202	113	44,1%
Nordre Sunnmøre	618	390	36,4%
Indre Romsdal	120	84	30,0%
Ytre Nordmøre	271	185	31,7%
Indre Nordmøre	228	143	37,3%
Møre	2203	1464	33,4%

Kilde: SSB. Døypte er alle dåp som er foretatt sognet i 2014. Andel utansokns er de som har bostedsadresse utenfor sognet.

I 2014 vart det fødd 2758 personar i Møre og Romsdal. Det vart døypt 2203 personar som gir ein dåpsprosent på 80. Ser vi på andel døypte av dei som høyrer til Den norske kyrkja er dåpsprosenten 85. Dette er framleis høge tal, men ser vi på utviklinga over tid er det grunn til uro. Dåpstala over tid i dei einskilde prostia ser slik ut:

Tabell 3.2.1.5 Tal dåpshandlinger pr prosti og utvikling over år

	Endring 13-14	Endring 13 - 14 i %	Endring 10-14	Endring 10-14 i %	Snitt siste 5 år	2014	2013	2012	2011	2010
Molde domprosti	-36	-10,7	-30	-8,9	375	338	374	404	390	368
Søre Sunnmøre	-24	-5,6	-120	-28,2	486	426	450	487	519	546
Austre Sunnmøre	18	8,9	-45	-22,3	215	202	184	226	218	247
Nordre Sunnmøre	-46	-7,4	-94	-15,2	670	618	664	679	679	712
Indre Romsdal	-29	-24,2	-40	-33,3	157	120	149	186	172	160
Ytre Nordmøre	-59	-21,8	-126	-46,5	347	271	330	362	374	397
Indre Nordmøre	41	18,0	37	16,2	207	228	187	196	233	191
Sum Møre	-135	-6,1	-418	-19,0	2457	2203	2338	2540	2585	2621

Vi ser av tabellane ovenfor at tal dåpshandlinger i Møre over tid går ned i reelle tal og i høve til prosent dåp av dei som høyrer til Den norske kyrkja. Det er ein reduksjon på 6,1 % frå 2013 og ein reduksjon på 19 % frå 2010. Størst er den prosentvise nedgangen i Indre Romsdal og Ytre Nordmøre. Indre Nordmøre og Austre Sunnmøre har ei positiv endring frå 2013 på 18 % og 8,9 %.

Andelen dåp med adresse utanfor soknet er på om lag 33 %. Vi vil måtte sjå nærare på kor mange av desse som har adresse utanfor Møre bispedømme.

Gudstenestedeltaking

Tabell 3.2.1.6 Gudstenester og antall deltakarar, sun- og helgedagar

Sun- og helgedagar	Tal gudstenester 2014	Pst. endring fra 2013	Tal deltakarar	Pst. endring frå 2013	Deltakarar gj. snitt	Endring 2013-2014
Molde	509	+1,4	54439	-2,2	107	-2
Søre Sunnmøre	630	-1,0	72156	-11,3	115	-11
Austre Sunnmøre	313	-1,9	32530	-0,9	104	+1
Nordre Sunnmøre	618	-6,0	80013	-1,6	129	-5
Indre Romsdal	244	-2	17680	-7,2	72	-4
Ytre Nordmøre	416	+1,9	39445	+7,7	95	+6
Indre Nordmøre	373	-0,5	29125	+6,8	78	+6
Møre	3103	-1,3 %	325388	-2,2 %	105	-1

Kjelde: SSB.

Tabell 3.2.1.7 Gudstenester og antall deltakarar, alle gudstjenester

Alle guds- tenester	Tal guds- tenester	Pst. endring frå 2013	Tal deltakarar	Pst. endring frå 2013	Deltakarar gj. snitt	Endring 2013-2014
Molde	627	-1,3%	65279	-4,5%	103	-3
Søre Sunnmøre	771	+1,8%	87631	-6,6%	114	-10
Austre Sunnmøre	384	0	42705	+3,5%	111	+3
Nordre Sunnmøre	831	-4,7%	105922	-2,3%	127	+4
Indre Romsdal	291	-1%	21849	-7,8%	75	-5
Ytre Nordmøre	480	-0,8%	46395	+8,7%	97	+9
Indre Nordmøre	427	0	32029	+0,9%	75	+1
Møre totalt	3811	-1,3%	404036	-3,1 %	106	-3

Kjelde: SSB.

Oppslutninga om gudstenester på sun- og helgedagar er i snitt om lag det same i 2014 som i 2013. Det totale talet deltakarar har gått ned med 2,2 %, som i hovudsak har sin bagrunn i nedgang i talet på gudstenester. Vi ser ei positiv utvikling i Nordmørs-prostia, men ei stor reduksjon på 11 i snitt i Søre Sunnmøre.

Ser vi på den totale oppslutninga om gudstenestene, så har den gått ned med 3,1 % i Møre sett samla. Ser vi nærare på dei ulike prostia går endringane i både positive og negative retningar.

Ut frå fordeling av presteressursar har biskopen gjort vedtak om forordning av gudstenester. Fleire av desse er lagde til kvardagar.

Ser vi på utvikling av gudstenester og gudstenestedeltakarar over tid har vi slik oversikt:

Tabell 3.2.1.8 Utvikling av gudstenestetall og tal gudstenestedeltakarar i Møre bispedømme

	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Gudstenester søn/helgedagar	3 380	3 401	3350	3 219	3215	3 191	3 144	3103
Deltakarar søn/helgedagar	376 166	360 920	357 704	344 499	356 446	342 855	332 542	328 388
Snitt pr gudstj søn/helgedagar	111,3	106,1	106,8	107	110,9	107,4	105,7	104,9
Gudsten. utanom søn/helgedagar	774	717	735	714	723	730	716	708
Delt. utanom søn/helgedagar	80 238	69 406	79 905	72 033	73 980	76 648	77 319	78 648
Snitt pr gudstj utanom søn/helg	103,7	96,8	108,7	100,9	102,3	105	107,9	111

Vi kan konkludere med ei stabil oppslutning om gudstenester når dei blir haldne. Nedgangen i den totale gudstenesteoppslutninga har sin årsak i færre gudstenester på grunnlag av mindre presteressursar. Vi må likevel nansere ved å peike på at utviklinga går i litt ulike retningar når vi ser nærar på einskilde prosti.

Gudstenestedeltakinga er stabil, men ein reduksjon på to for kvar gudsteneste frå 2013 til 2014. Ser vi nærare på dei einskilde prostia er det større endringar. Ytre Nordmøre har hatt den største auken med 9 personar i snitt for kvar gudsteneste. Søre Sunnmøre har hatt den største reduksjonen med 10 personar i snitt for kvar gudsteneste. Vi må gå nærare inn i statistikken for å finne årsaker.

Totalt sett ser vi at folk vel å gå til gudsteneste om lag som tidlegare, men det totale gudstenesteframmøtet går ned som følge av at det blir haldne færre gudstenester. Dette er i hovudsak knytta til mangel på ressursar til å oppretthalde gudstenestetilbodet.

Nattverddeltakinga går opp. Dette har i hovudsak bakgrunn i at talet på gudstenester med nattverd og går opp. Tal som går til nattverd er stabilt, slik vi ser av tabellen under.

Tabell 3.2.1.9 Utvikling i tal gudstenester med nattverd og nattverddeltaking

	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Gudstenester m/nattverd	1 579	1 593	1 675	1 751	1 804	1 910	2079	2101
Nattverddeltakarar	63 237	60 413	64 417	66 646	71 856	75 576	80798	82912
Snitt pr gudsteneste	40	37,9	38,5	38,1	39,8	39,6	38,9	39,5

Samisk kyrkjeliv**Tabell 3.2.1.10 Samisk kyrkjeliv**

	Samisk språk i gudstjenesta		Samisk språk og kultur i trosopplæring	
	2013	2014	2013	2014
Møre	0	0	0	0
Totalt	27	47	15	26

Kjelde: Bispedømmeråda

I Møre er det ingen kyrkjelydar som ar innarbeidd bruk av samiske språk i lokal plan for gudsteneste eller lokal plan for trusopplæring. Samemannalet viser at det er om lag 250 samar i Møre og Romsdal. Møre bispedømme har knytta til seg ein lokal ressurs med samisk opphav for å gje råd til kyrkjelydar og tilsette som møter behov eller ønskjer å legge til rette for samiske språk i gudsteneste og/eller trusopplæring. Møre bispedømme vil og kunne hente kompetanse hos Samisk kirkeråd.

Medlemstal og kyrkjelege handlingar**Tabell 3.2.1.11 Kyrkjemedlemer, vigsler, gravferder og konfirmasjon i 2014**

Kyrkjemedlemer		Vigsler		Gravferder		Konfirmasjon	
2014	Endring fra 2013	2014	Endring fra 2013	2014	Endring fra 2013	2014	Endring fra 2013
215 908	-1 %	452	-10 %	2207	0%	2872	+5,2%

Kjelder: SSB og medlemsregisteret i DNK

Konfirmasjon

Tal 15-åringar som vel konfirmasjon er på 81,9 % i Møre bispedømme. Tar vi utgangspunkt i tal døypte 15-åringar er talet 92,7 %. Konfirmasjonstalet er stabilt over tid, slik tabellen nedanfor viser.

Tabell 3.2.1.12 Konfirmantar i prosent av 15-åringar

	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Konfirmantar	2 970	2 861	2 901	2 811	2 848	3 006	2 822	2 723	2 872
Konfirmasjon i % av 15 åringar	83,7	84,0	83,9	82,6	83,4	83,8	81,8	81,5	81,9

Medlemstal

Medlemstalet i Den norske kyrkja i Møre går svakt nedover og er i 2014 på 82,1 %, det er 1,3 prosentpoeng lågare inn i 2013.

Tabell 3.2.1.13 Utvikling av medlemstal i Den norske kyrkja i Møre bispedømme

	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Medlemer	224142	221689	221186	220539	219011	218562	217751	218004	216488
Folketal	245385	246772	248727	251262	253904	256628	259404	261530	263719
Medlemsprosent	91,3	89,8	88,9	87,8	86,3	85,2	83,9	83,4	82,1

Kyrkjeleg vigsel

Talet på kyrkjelege vigslar går framleis ned.

Tabell 3.2.1.14: Utvikling av kyrkjelege handlingar i Møre bispedømme, faktiske tal

	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Dåp	2 810	2 688	2 845	2 829	2 751	2 621	2 585	2 566	2338	2203
Konfirmanter	2 859	2 970	2 861	2 901	2 811	2 848	3 006	2 822	2723	2872
Vigsel	613	587	666	661	648	605	502	528	477	459
Gravferd	2 078	2 207	2 370	2 349	2 301	2 248	2 202	2 185	2229	2207

Gravferd

Kyrkjeleg gravferd står framleis sterkt i Møre.

Ser vi på utviklinga i dei relative tala i nokre av dei sentrale faktorane ser vi ei slik utvikling:

Tabell 3.2.1.15: Utvikling medlemstal og kyrkjelege handlingar, relative tal

	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Dåp i prosent av tal fødte	102,0	101,2	100,3	91,9	93,1	89,7	89,7	84,6	79,9
Medlemer i prosent av innbyggjartal	91,3	89,8	88,9	87,8	86,3	85,2	83,9	83,4	81,9
Konfirmasjon i prosent av tal 15åringar	83,7	84,0	83,9	82,6	83,4	83,8	81,8	81,5	81,9
Kyrkjeleg gravferd i prosent av tal døde	97,7	99,9	99,8	99,1	99,7	98,7	96,0	98,1	97,8
Kyrkjeleg vigsel i prosent av inngåtte ekteskap	62,4	62,4	58,2	57,4	56,2	48,0	47,8	47,3	

Dei relative tala over tid viser dei at konfirmasjon og gravferd har høge stabile tal. Medlemstallet går jamt men sakte nedover. Dåpstal og vigsel har ein sterk nedgang. Sjølv om tala for Møre framleis er høge samanlikna med landet elles, er det grunn til å ha fokus på fleire av desse faktorane, særskilt dåp.

Totalt sett viser tala at folk i Møre framleis har ein sterk og tradisjonsbasert tilhøve til kyrkja.

TILTAK OG PRIORITERINGAR INNAN OPPSLUTNING OM DEN NORSKE KYRKJA:

- Møre bispedømmeråd og Møre biskop førebur eit særskilt prosjekt knytta til dåp og dåpsutvikling
- Gudstenestereforma innført gjennom godkjenning av lokale grunnordningar for alle sokn
- Arbeid med det kyrkjemusikalske arbeidet gjennom fagsamlingar og inspirere til å arbeide med planar for kyrkjemusikk i møte med råd og tilsette
- Vi styrker kompetansen for kyrkjeleg tilsette ved samlingar for faggruppene
- Visiatsarbeidet har fokus på å styrke breidde og oppslutning om kyrkja

3.2.2 Dåp og trusopplæring

Delmål: Den norske kyrkja skal formidle evangelisk-luthersk tru og tradisjon og tilby trusopplæring til alle døypte barn

Indikatorar: Opplæringstilbod i timar
Deltakardel på nasjonale breiddetiltak
Tal kyrkjelydar som har fått trusopplæringsmidlar
Tal godkjende trusopplæringsplanar
Tal sokn med samisk språk og kultur i trusopplæringsplanen

Måloppnåing: Målet er i stor grad nådd

MÅLOPPNÅING VIST VED INDIKATORAR:**Tabell 3.2.2.1: Gjennomsnittleg tal timar trusopplæringstilbod i kyrkjelydar med godkjend plan**

	Totalt antall timar planlagt (i aktiv plan) *	Gjennomsnittlig antall timar planlagt (i aktiv plan) *	Totalt antall timar (gjennomført)	Gjennomsnittlig antall timar trosopplærings-tilbud	Endring 2013-2014
Møre	14 848	234,7	11 678	208,5	-5,5
Samla	167 786	275,1	117 381	201,5	-8,5

Kilde: Kirkerådet. Samlet gjennomsnitt er gjennomførte timer delt på antall planer (ikke gjennomsnitt av gjennomsnittet pr bispedømme). Planlagte timer i aktive planer er tatt med til sammenligning.

Møre har litt færre timer i aktive planar enn gjennomsnittet. Derimot vart det gjennomført gjennomsnittleg fleire timer enn gjennomsnitt i Norge. Dette er eit uttrykk for at planane er ganske så realistisk i Møre bispedømme.

Planane er godkjende til ulike tider og kriteria for godkjenning har vore i endring over tid. Planane har hatt (og enkelte har framleis) store variasjonar når det gjeld timetall. Mykje av dette er rydda ved rapporteringa for tiltak i 2014 slik at det framstår eit meir realistisk bilde enn for 2013.

Tabell 3.2.2.2: Gjennomsnittleg deltaking i utvalde trusopplæringstilbod

	Dåpssamtale			4 års-bok			6-årstiltak		
	Deltagere (sum)	Andel av målgruppen	Endring 2013-2014 i pst.poeng	Deltagere (sum)	Andel av målgruppen	Endring 2013-2014 i pst. poeng	Deltagere (sum)	Andel av målgruppen	Endring 2013-2014 i pst. poeng
Møre	1 118	94 %	-25 %	859	58 %	-5 %	593	42 %	-1 %
Totalt	14 032	99 %	0 %	9133	49 %	1 %	4 942	30 %	1 %

Kjelde: SSB

Tabell 3.2.2.3: Lys Våken og Tårnagenthelg

	Lys Våken			Tårnagenthelg		
	Deltagere (sum)	Andel av målgruppen	Endring 2013-2014 i pst. poeng	Deltagere (sum)	Andel av målgruppen	Endring 2013-2014 i pst. poeng
Møre	552	41 %	5 %	460	34 %	1 %
Totalt	4 823	26 %	-1 %	4 697	27 %	2 %

Tabell 3.2.2.4: Konfirmasjon og etter konfirmasjon

	Konfirmasjon			Etter konfirmasjon		
	Deltagere (sum)	Andel av målgruppen	Endring 2013-2014 i pst. Poeng	Deltagere (sum)	Andel av målgruppen	Endring 2013-2014 i pst. Poeng
Møre	1 894	92 %	-2 %	599	21 %	-14 %
Totalt	18 348	86 %	-1 %	3 029	19 %	0 %

Kjelde: Kyrkjerådet

Tabellane stadfester at det i Møre bispedøme har vore ein nedgang i oppslutning på ein del område og dermed er målet berre delvis nådd. Det vil bli vurdert tiltak for å hjelpe kyrkjelydane å fornye sitt arbeid på tiltak som har mindre oppslutnad enn før.

Tabell 3.2.2.5: Trusopplæring – status for kyrkjelydane 31.12.2014

Kyrkjelydar totalt i Møre	97
Tal kyrkjelydar som har fått trusopplæringsmidlar	97
Tal godkjende trusopplæringsplanar	56
Tal sokn med samisk språk og kultur i trusopplæringsplanen	0

Møre bispedøme fekk i 2014 tildelt midlar til å gjennomføre trusopplæringsreform i Molde Domprosti og Søre Sunnmøre prosti. Med dette fekk 21 nye kyrkjelydar trusopplæringsmidlar medan 3 kyrkjelydar gjekk frå prosjekt til gjennomføring. Alle kyrkjelydar har no fått trusopplæringsmidlar.

Tabell 3.2.2.6: Oppslutning om trusopplæringstiltak

	2011	2012	2013	2014
	Prosent	Prosent	Prosent	Prosent
Dåpssamtale	94 %	100 %	119 %	94%
4 årsbok	67 %	56 %	63 %	58%
6 år	52 %	38 %	43 %	42%
Tårnagenthelg	45 %	27 %	33 %	34%
LysVåken	54 %	30 %	36 %	41%
Konfirmasjon	93 %	96 %	94 %	92%
Etter Konfirmasjon	44 %	13 %	35 %	21%
TOTALT	71 %	50 %	63 %	

TILTAK OG PRIORITERINGAR INNAN TRUSOPPLÆRING:

- Møre bispedømeråd har tilsett rådgjevar trusopplæring i 100% og rådgjevar undervisning i 75%
- Møre bispedøme fekk midlar til å gjennomføre trusopplæringsreform i dei to siste prostia, Søre Sunnmøre og Molde domprosti. Det er gjennomført oppstartsprosess i alle kyrkjelydane i prostia. Dette omfattar mellom anna innføringskurs og plankurs.

- Fokus på undervisningsmedarbeidarar med fagdagar og etablering av Forum for trusopplæring i alle prosti.
- Gjennomføring av årsrapportsamtalar med alle tilskotsmottakarar, i hovusak som besøk/møter med tildelingseininga.
- Det vart ikkje godkjent nye trusopplæringsplanar i 2014 då det ikkje vart tilført trusopplæringsmidlar til nye sokn i 2012.
- Nettverksbygging og styring av regionalt og lokalt samarbeid
- Forankre link mellom ungdomsarbeid og trusopplæringsplanar.
- Regionale og lokale leiartreingsopplegg for ungdom

3.2.3 Kyrkje og samfunn

Delmål: Folkekyrkja engasjerer seg i samfunnet

Indikatorar: Tal kyrkjelydar med diakonal teneste
 Tal kyrkjelydar med godkjent diakoniplan
 Tal treff på nettsider
 Tal Grøne kyrkjelydar
 Tal kyrkjelydar med misjonsavtale
 Tal konsertar og arrangement i kyrkjene

Måloppnåing: Måldet er delvis nådd

MÅLOPPNÅING VIST VED INDIKATORAR:

Tabell 3.2.3.1: Diakonal betjening

	Sokn med diakonal betjening 2013	Sokn med diakonal betjening 2014	Andel sokn med diakonal betjening
Møre	53	56	58 %
Totalt	587	628	50 %

Kjelde: Bispedømeråda

Tabell 3.2.3.2: Lokale diakoniplaner

	Sokn med lokal diakoniplan 2013	Sokn med lokal diakoniplan 2014	Andel sokn med lokal diakoniplan
Møre	30	59	61 %
Totalt	657	626	50 %

Kjelde: Bispedømeråda

Tabell 3.2.3.1 og 3.2.3.2 viser ein auke i sokn med diakonal teneste slik at 58 % av alle sokn i Møre er dekkja. 59 sokn eller 61 % har lokal diakoniplan.

Tabell 3.2.3.3: Treff på bispedømmenes hjemmesider

	2013	2014	Treff pr. dag 2014
Møre	3 307	6 912	19
Totalt	157 758	170 466	467

Kjelde: Bispedømeråda

Møre har om lag dobla treff på si heimeside i 2014. Det er fokus på oppdatering, fornying og aktualitet. Heimesidene skal stette både kommunikasjon med publikum og informasjon til tilsette. Dette vil bli endra med ny heimesideløysing.

Tabell 3.2.3.4: Grøne kyrkjelydar

	2013	2014	Endring
Møre	6	7	1
Totalt	267	282	15

Kjelde: Kyrkjerådet

Møre bispedømeråd og Møre biskop har fokus på og oppfordrar til å bli grøn kyrkjelyd. Vi erkjenner at resultatet er for dårleg og har planar for iverksetting av nye tiltak.

Tabell 3.2.3.5: Kyrkjelydar med misjonsavtaler

	2013	2014	Endring
Møre	77	74	-3
Totalt	959	952	-7

Kjelde: Kyrkjerådet

Tal kyrkjelydar med misjonsavtalar har gått ned med 3 og 76% av kyrkjelydane har no misjonsavtale.

Tabell 3.2.3.6: Konsertar og andre kulturarrangement

	Konsertar				Andre kulturarrangement			
	Egne		Andre		Egne		Andre	
	Antall	Deltakere	Antall	Deltakere	Antall	Deltakere	Antall	Deltakere
Møre	374	35 740	230	40 229	79	6 896	42	3 595
Totalt	5 876	556 979	3 307	611 775	1 912	235 959	529	77 411

Kjelde: SSB

TILTAK OG PRIORITERINGAR INNAN KYRKJE OG SAMFUNN:

1. Møre bispedømeråd har tilsett rådgjevar diakoni i 50 %, rådgjevar misjon i 75 % (i samarbeid med SMM-organisasjonane) og rådgjevar kultur i 100 %.
2. Møre bispedømeråd har ved fordeling av tilskot til diakonistillingar prioritert kyrkjelydar med mange medlemmer.
3. Det har vore fokus på at diakoniplanar skal vere godkjende etter Kyrkjemøtet sitt vedtak om plan for diakoni.
4. Arbeidet med å lage artiklar til heimesida ligg til alle tilsette ved bispedømekontoret. Arbeidet med å publisere ligger til ein person. Bispedømet har ingen tilsette med særskild informasjons- eller kommunikasjonsansvar.
5. Fokus på Grøne kyrkjelydar gjennom utvida arbeid i ressursgruppe for Skaparverk og berekraft, blir fokusert i visitasar og ved at det er utarbeidd ny brosjyre som kyrkjelydane kan ta i bruk.
6. Det blir arbeidd for å fremje misjonal grunnhaldning i gudstenesteliv, trusopplæring og diakoni ved å følgje opp Kyrkjemøtet si sak 07/12 «Misjon til forandring. Oppfølginga skjer gjennom fagdagar, visitasar og i ulike tverrfaglege samanhengar.
7. Misjonsperspektivet vert fokusert gjennom
 - a. utvikling av samarbeidet med SMM Møre og i relasjon til den einskilde kyrkjelyden
 - b. ved å utvikle samarbeidsavtalene med venskapsbispedøma i Newcastle og Ungarn.

8. På kulturfeltet er det særskilt fokus på å
 - a. Auke offentlig finansiering av kultur i kyrkjene og/eller i regi av kyrkjelyden og bispedømerådet ved særskilt å gi informasjon om finansieringsordningar
 - b. Utvikle nye og ivareta etablerte samarbeidstiltak
 - c. Auke kyrkjeleg kulturkompetanse gjennom fagsamlingar og kurs
 - d. Utvikle spisskompetanse innan felte Den kulturelle skulesekken og dramaturgiske uttrykk
 - e. Bidra til etablering av Kystpilegrimsleia
9. Gjennom visitas - fokus på kyrkja i lokalsamfunnet
10. Biskopen er aktiv i offentlege samanhenger i møte med ulike organ t.d. på fylkes- og kommunenivå. Biskopen tek også del i den offentlege debatten i ulike media.

3.2.4 Rekruttering og frivillighet**Delmål:** Fleire får lyst til å jobbe i kyrkja

Indikatorar: Utlysingar, søknader og tilsettingar prestestillingar
 Fratreden
 Rekruttering
 Tal vigslingar
 Tal frivillige

Måloppnåing: Stor grad av måloppnåing**MÅLOPPNÅING VIST VED INDIKATORAR:****Utlysingar, søknadar og tilsettingar****Tabell 3.2.4.1: Utlysningar, søknader og tilsettingar i prestestillingar i Møre og alle bispedøma**

	Utlyste stillingar			Tal på søknader			Søknader pr utlysing			Stillingar utlyste fleire gonger			Tilsettingar		
År	-12	-13	-14	-12	-13	-14	-12	-13	-14	-12	-13	-14	-12	-13	-14
Møre	6	12	8	35	33	25	5,8	2,8	3,1	0	2	0	6	11	6
Alle bispedøma	119	198	171	835	893	775	7,0	4,5	4,5	19	40	43	105	164	139

Kjelde: Bispedøma

Tabell 3.2.4.2: Utlysningar, søknader og tilsettingar 2009-2014, Møre og alle bispedøma

Tabell		2009	2010	2011	2012	2013	2014
Tal utlysninger	Møre	16	15	8	6	12	8
	Alle	140	115	134	119	198	171
Tal søknader pr utlysning	Møre	2,2	3,1	2	5,8	2,8	3,1
	Alle	3,8	5	5,1	7,0	4,5	4,5
Tal tilsettingar	Møre	14	6	10	6	11	6
	Alle	130	92	112	105	164	139
Tal stillingar lyst ut flere ganger	Møre	4	6	2	0	2	0
	Alle	38	22	26	19	40	43

Kjelde: Bispedøma

Møre bispedøme har hatt ein utfordrande rekrutteringssituasjon over fleire år. Dette har endra seg noko dei siste åra. I 2014 var snittet på søkjarar pr stilling 3,1, litt meir enn i 2013 og 1,4 søknadar mindre enn landssnittet. Med andre ord er det søkjarar, men ikkje mange å velje mellom når tilsetting skal skje.

Tabell 3.2.4.3: Kvinnedel søknader og tilsettingar i Møre og alle bispedøma

	Søknader						Tilsettingar					
	Tal søknader		Av desse frå kvinner		Kvinnedel		Tal tilsettingar		Av desse kvinner		Kvinnedel	
	-13	-14	-13	-14	-13	-14	-13	-14	-13	-14	-13	-14
Møre	33	25	7	10	21 %	40 %	11	6	4	4	36 %	67 %
Totalt	893	775	324	248	36 %	32 %	164	139	65	53	40 %	38 %

Kjelde: Bispedøma

Møre har ei aukande del kvinnelege søkjarar. I 2014 8 % høgare enn landet totalt. 67 % av dei nyttilsette i 2014 var kvinner. Det er kvinnelege prestar tilsett i alle dei sju prostia.

Tabell 3.2.4.4: Tilsetting etter siste tilsetningsforhold

	2012		2013		2014	
	Antall	Andel	Antall	Andel	Antall	Andel
Annen prestestilling	7 (68)	78%(65%)	5 (97)	45%(59%)	5 (88)	83%(64 %)
Utdanning	1 (15)	11%(14%)	3 (23)	27%(14%)	(17)	(12 %)
Kirkelig stilling	(12)	(11%)	1 (25)	9% (15 %)	1 (13)	17%(9 %)
Ikke-kirkelig stilling	(3)	(3%)	1 (9)	9% (5 %)	(14)	(10 %)
Utlandet	1 (7)	11% (7%)	1 (10)	9% (6 %)	(5)	(4 %)
Annet/ukjent	0	(0%)	0	(0 %)	0	(0 %)
Totalt	9 (105)		11 (164)		6 (137)	

Kjelde: Bispedøma – tal i parantes er totaltal for alle bispedøma

Vi ser av tabellen dei fleste nyttilsette i Møre kjem frå anna prestestilling eller anna kyrkjeleg stilling. I 2014 kom ingen direkte frå utdanning

Fråtrøding

Tabell 3.2.4.5: Fråtrøding

	2012		2013		2014	
	Antall	Andel	Antall	Andel	Antall	Andel
Annen prestestilling	5 (39)	37 %	1 (59)	(39 %)	5 (70)	(48 %)
Alderspensjon	(20)	19 %	3 (35)	(23 %)	1 (19)	(13 %)
Annen kirkelig stilling	1 (8)	8 %	(11)	(7 %)	(7)	(5 %)
Ikke-kirkelig stilling	(11)	10 %	1 (10)	(7 %)	(14)	(10 %)
AFP	(13)	12 %	(24)	(16 %)	2 (27)	(18 %)
Annet/ukjent	(14)	13 %	(11)	(7 %)	1 (9)	(6 %)
Totalt	6 (105)		5 (150)		9 (146)	

Kjelde: Bispedøma – tal i parantes er totaltal for alle bispedøma

Vi ser at av dei som fråtrø ei prestestilling går eit fleirtal i Møre over til anna prestestilling. Dei øvrige fråtrø som følgje av alderspensjon eller AFP. Om vi ser særskilt på fråtrøding etter årsak for kvinner ser tala slik ut.

Tabell 3.2.4.6: Kvinnedel, fråtrøding og årsak

		Annen prestestilling	Annen kirkelig stilling	Ikke-kirkelig stilling og annet/ukjent	Alderspensjon og AFP	Totalt (real tall)	Andel kvinner/menn
Kvinner	2012	1 (14)	0(3)	0(9)	1(2)	(28)	(21 %)
Menn	2012	4 (25)	1(5)	0(16)	3 (31)	(77)	(79 %)
Kvinner	2013	1 (15)	0(2)	0(6)	0(3)	1 (26)	(12 %)
Menn	2013	0 (44)	0(9)	1 (15)	3(56)	4 (124)	(88 %)
Kvinner	2014	3 (25)	0(3)	1 (10)	1 (7)	5 (45)	(26 %)
Menn	2014	2 (45)	0(4)	1 (13)	1 (39)	4 (101)	(74 %)

Kjelde: Bispedøma – tal i parantes er totaltal for alle bispedøma

Ubesatte stillingar og stillingar utlyste fleire gonger**Tabell 3.2.4.7: Ubesatte stillinger og andel stillinger utlyst flere ganger.**

	Ubesatte stillinger 2012	Ubesatte stillinger 2013	Ubesatte stillinger 2014	Antall stillinger utlyst flere ganger 2014
Agder	0	0	0	6
Björgvin	0	1	1	0
Borg	0	0	0	2
Hamar	0	6	3	5
Møre	1	4	4	0
Nidaros	5	6	12	4
Nord-Hålogaland	9	9	13	14
Oslo	0	1	0	0
Stavanger	0	0	0	0
Sør-Hålogaland	12	5	10	9
Tunsberg	0	0	0	3
Totalt	27	32	43	139

«Kilde: Bispedømmene. Tabellen angir antallet ubesatte prestestillinger i bispedømmene pr. 30. november 2014. En stilling er ubesatt når stillingen ikke er besatt av en person i fast stilling, til tross for at stillingen har vært lyst ut en eller flere ganger og tilsettingsprosessen er avsluttet.»

Ser vi på ubesatte stillingar og samanliknar med andre bispedøme ser vi at Møre har utfordringar, men ikkje meir enn det er mogleg å handtere. Møre er blant fire bispedøme som ikkje har lyst ut stillingar fleire gonger i 2014.

Nyrekruttering**Tabell 3.2.4.8: Nyrekruttering 2014**

	Tilsettinger 2014	Fratreden 2014	"Ny-rekruttering" 2014	"Ny-rekruttering" 2013	"Ny-rekruttering" 2012
Møre	1	3	-2	3	-1
Totalt	51	57	-6	11	-9

«Tabellen over angir antallet tiltredener og fratredener i prestestillinger, som ikke skyldes overgang mellom prestestillinger eller avgang til alderspensjon. Avgang til avtalefestet pensjon (dvs. før fylte 67 år) inngår i tallet for fratreden. Antallet gir en indikasjon på i hvilken grad bispedømmene har bidratt til å rekruttere inn nye prester eller greid å beholde prester i prestejeneste. Antallet tiltredener og fratredener vil kunne variere en del i bispedømmene fra år til år, og antallet er heller ikke større enn at det innenfor det enkelte år vil være tilfeldige variasjoner med hensyn til årsak m.m.»

Møre har bidratt negativt med to «ny-rekruttering» i 2014. Ser vi på 2012 – 2014 over tid går nyrekrutteringa i balanse.

Vigslingar**Tabell 3.2.4.9: Tal på vislingar i Møre i 2014**

Prestar	Kateketar	Diakonar	Kantorar
3	0	0	0

Det vart gjennomført 3 prestevigslingar i 2014. Ingen kateketar, diakonar eller kantorar vart vigsla.

Frivillige medarbeidarar**Tabell 3.2.4.10: Tal frivillige medarbeidara**

Totalt antall frivillige	
Agder	11 366
Bjergvin	10 824
Borg	8 498
Hamar	7 141
Møre	5 101
Nidaros	6 656
Nord-Hålogaland	2 937
Oslo	6 168
Stavanger	13 440
Sør-Hålogaland	4 249
Tunsberg	6 178
Totalt	82 558

Kjelde: SSB

Kyrkjelydane rapporterer og totalt har Møre bispedøme 5100 frivillige medarbeidarar. Talet for 2013 var 5900. Det er behov for å gå nærare inn i tala.

TILTAK OG PRIORITERINGAR INNAN REKRUTTERING OG FRIVILLIGHET

- God rekrutteringspolitikk gjennom oppfølging av rekrutteringsplan for prestar i Møre bispedøme
- Aktivt møte med prestar i utdanning gjennom VTP-programmet
- Gjennomført samlingar for nytilsette
- Gjennomført stiftsdagar for alle kyrkjelege tilsette
- Oppfølging av regionalt rundskriv om stillingar knytta til diakoni og undervisning – har bidratt til at fleire tar utdanning.
- Satsing på ungdomsdemokrati/ungdomsråd, ungdomsarbeid og leiartreningskurs

3.2.5 Presteteneste og personalforvaltning

Delmål: God organisering og leing av prestetenesta, gode arbeidstilhøve og ei teneste tilpassa lokale tilhøve

Indikatorer: Tal årsverk, tal faste prestestillingar etter kjønn, pensjonistar og einskildtenester, ekstratenester, aldersfordeling, stillingskatekorian, sjukefråver, lønsuitvikling, kyrkjelege handlingar pr prest, kyrkjemedlemer pr prest

Måloppnåing: Stor grad av måloppnåing

MÅLOPPNÅING VIST VED INDIKATORAR:**Tabell 3.2.5.1: Tal årsverk i bispedøma og årsverk i prestetenesta i 2014**

	Adm.	Udefinert	Prest	Totalt	Andel presteårsverk
Møre	13,5		73,0	86,5	84 %
Andel prestestillingar i bdr				1433,3	87 %
Døveprostiet		17,1		17,1	
Svalbard kirke		3,1		3,1	
Kirkerådet	62,1			62,1	
Totalt	240,3	24,5	1250,7	1515,6	

Kjelde: SAP. Tabellen viser eit gjennomsnitt av årsverk for 2014.

Tabell 3.2.5.2: Tal faste prestestillingar fordelt på kjønn 2014

	Kvinner	Menn	Totalt
Møre	16	56	72
Totalt	381	895	1276

Kjelde: SAP

Tabell 3.2.5.3: Prosentdel kvinner i prestestillingar 2009 - 2014, Møre og landet

2009		2010		2011		2012		2013		2014	
Kvinner	Totalt	Kvinner	Totalt	Kvinner	Totalt	Kvinner	Totalt	Kvinner	Totalt	Kvinner	Totalt
Møre	landet	Møre	landet	Møre	landet	Møre	landet	Møre	landet	Møre	landet
15,1%	22,5%	14,3%	26,2%	16,2%	26,5%	18,6%	27,2%	20,8%	29,4%	22,2%	29,9%

Vi ser at andelen kvinner i Møre over tid er aukande.

Tabell 3.2.5.4: Pensjonister og enkelttjenester, 2014. Utbetalte timer for medarbeidere på pensjonistvilkår.

	2013		2014	
	Timer	Årsverk	Timer	Årsverk
Møre	3 379	1,9	4 053	2,3
Totalt	51 016	29,2	74 064	42,3

«Kilde: SAP. Oversikten ovenfor viser antallet timer som er utbetalt til medarbeidere som har vært lønnet på pensjonistvilkår i perioden fra 1. jan. 2014 til 31. des. 2014 i bispedømmene. Kolonnene "årsverk" angir hvor mange årsverk disse timene utgjør, basert på at et normalårsverk tilsvarer 1 750 timer. I 2013 ble antall timer regnet fra 1. des. 2012 – 30. nov 2013. Fra 2014 ble antall timer regnet fra 1. jan. til 31. des.»

Tabell 3.2.5.5: Ekstratenester gudstenester, gravferd og vigsel

	GUDSTENESTER			GRAVFERD			VIGSEL			ALLE
	Ekstern	Tilsett	Totalt	Ekstern	Tilsett	Totalt	Ekstern	Tilsett	totalt	Sum
Møre	78	12	90	37	21	58	8	10	18	166
Totalt	924	82	1 006	571	199	770	128	299	427	2 203

«Kilde: SAP. Tabellen ovenfor gir en oversikt over hvor mange ekstratenester knyttet til gudstjenester, gravferder og vigslar som bispedømmene har utbetalt lønn/ honorarer for iht. fastsatte satser i perioden fra 1. januar 2014 til 31. desember 2014. Antallet er fordelt på eksterne medarbeidere, dvs. pensjonister eller andre ordinerte prester som ikke var fast tilsatt i statlig stilling, og ansatte i bispedømmene som har vært honorert for utførte ekstratenester.»

Ut frå tabellane over ser vi at vikarbehov bli dekt opp med pensjonistar tilsvarende 2 årsverk. Betalte enkelttenester blir dekt opp med eksterne vikarar, kun i mindre grad av egne tilsette.

Tabell 3.2.5.6: Aldersfordeling i presteskapet

	Under 40 år		40 - 49 år		50 -59 år		Over 60 år		Totalt
	Ant.	Pst.	Ant.	Pst.	Ant.	Pst.	Ant.	Pst.	Ant.
Møre 2013	17	24%	14	19%	20	28%	21	29%	72
Møre 2014	19	26 %	11	15 %	20	28 %	22	31 %	72
Totalt 2013	225	18%	298	23%	411	32%	340	27%	1274
Totalt 2014	222	17 %	298	23 %	394	31 %	362	28 %	1276

«Kilde: SAP. Tabellen ovenfor viser aldersfordelingen blant prester som er tilsatt i fast stilling i bispedømmene. Medarbeidere som er lønnet i andre stillingskoder, herunder kateketer o.l., inngår ikke i grunnlaget. Antallet innbefatter ansatte i både heltids- og deltidsstillinger»

Møre har ei auke på % tilsette under 40 år, ein nedgang på dei mellom 40-49år og ei lita auke på dei over 60. Vi meiner det er ei god aldersspreiing i presteskapet.

Tabell 3.2.5.7: Stillingskategorier

	Biskop	Sokne-prest	Kapellan	Prost	Spesial-prest	Senior-prest	Prosti-prest	Totalt
Møre	1	51	7	7	2	4		72
Totalt	12	801	179	99	71	39	75	1276
Pst. Andel	1 %	63 %	14 %	8 %	6 %	3 %	6 %	

Kjelde: SAP

70% av kyrkjelydsprestane i Møre er sokneprestar. Det er sju kapellantar. Dei fleste av desse er i dei store kyrkjelydane med fleire prestar.

Tabell 3.2.5.8: Sykefravær. Sykefravær alle ansatte (administrasjon og prestestillinger) 2014

	Egenmeldt		Legemeldt		Totalt		Kjønns-fordeling	
	Syke-dager	Fraværs-pst.	Syke-dager	Fraværs-pst.	Syke-dager	Fraværs-pst.	Kvinner	Menn
Møre	68	0,4 %	838	4,3 %	906	4,70 %	8,8 %	3,3 %
Totalt	841	0,2 %	15 380	4,5 %	16 221	4,74 %	7,7 %	3,3 %

«Kilde: SAP. Tabellen ovenfor gir en oversikt over antallet sykedager som er registrert på fast ansatte i perioden fra 1. januar – 31. desember 2014. Siden prestene ikke har et enhetlig system for registrering av positiv arbeidstid, må det legges til grunn at det egenmeldte fraværet ikke fullt ut vil være innrapportert til lønns- og personalsystemet. Sykedagene er basert på antallet virkedager i perioden som sykefraværet omfatter, dvs. at de er korrigert i forhold til helg- og helgedager, stillingsprosent og grad av arbeidsførhet (ved graderte sykemeldinger). Det er videre lagt til grunn at et normalårsverk tilsvarer 230 virkedager. Beregningsgrunnlaget er på denne måten ikke direkte sammenlignbart med annen sykefraværstatistikk (som bl.a. SSB utarbeider for andre sektorer)»

Sjukefråveret i Møre ligger som for snittet av landet på 4,7%. Det er høgare sjukefråver for kvinner (8,8%) i høve til menn (3,3%). Sjukefråveret blir fulgt opp gjennom normale prosedyrer.

Lønsutvikling

Tabell 3.2.5.9: Lønnsutvikling bispedømmekontora fordelt etter stillingskategoriar

	Gjennomsnittslønn 2014			Gjennomsnitt - totalt	
	Ledere	Rådgivere	Konsulenter	2014	Lønnsvekst
Møre	584	499	433	504	8,4 %
Totalt	638	515	441	527	5,0 %

«Kilde: SAP. Tabellen over viser gjennomsnittlig brutto årslønn for faste tilsatte ved bispedømmekontorene ved utgangen av 2014. Stillingskategorien "ledere" innbefatter stillingskodene 1055 Personalsjef, 1056 Økonomisjef, 1062 Direktør, 1211 Seksjonssjef og 1407 Avdelingsleder. Under kategorien "rådgivere" finner vi stillingskodene 1364 Seniorrådgiver og 1434 Rådgiver, mens "Konsulenter" innbefatter kodene 1065 Konsulent, 1072 Arkivleder, 1383 Seniorrådgiver og 1408 Førstekonsulent. Kolonne nr. 2 fra høyre angir gjennomsnittslønnen totalt blant tilsatte ved bispedømmekontoret, mens kolonnen helt til høyre angir gjennomsnittlig lønnsvekst fra nov. 2013 til des. 2014. Den gjennomsnittlige lønnsveksten påvirkes ikke bare av endringer som følge av lønnsoppgjøret i 2014, men også av endringer i bemanning/ vakanse i stillinger etc.»

Tabell 3.2.5.10: Lønsutvikling faste pretestillinger

	Prost	Sokneprest	Kapellan	Prostiprest	Seniorprest	Spesialprest	Totalt	Lønnsvekst
Møre	634	508	487		532	529	520	2,50 %
Gj.snitt – alle	660	521	484	513	540	528	527	3,43 %

«Kilde: SAP. Tabellen viser gjennomsnittlig brutto årslønn for faste pretestillinger ved utgangen av 2014. Under kategorien for prost inngår også domproster, mens kategorien sokneprest innbefatter flere stillingskoder. Kolonne nr. 2 fra høyre viser gjennomsnittslønnen for alle pretestillinger i bispedømmet, mens kolonnen helt til høyre angir gjennomsnittlig lønnsvekst fra jan. 2014 til nov. 2014. Lønnsveksten påvirkes både av endringer som følge av lønnsoppgjøret i 2014 og endringer i stillinger (nytilsetninger, fratreddene og vakanser)».

Tabell 3.2.5.11: Gjennomsnittleg lønsutvikling pretestillingar 2013 til 2014 alle bispedøma

Stillings	2013	2014	Lønnsvekst
Biskop	925	997	7,78 %
Prost	633	660	4,27 %
Sokneprest	504	521	3,37 %
Kapellan	471	484	2,76 %
Prostiprest	497	513	3,22 %
Seniorprest	522	540	3,45 %
Spesialprest	505	528	4,55 %

Tabell 3.2.5.12: Gjennomsnittsløn i faste pretestillingar fordelt på alderskategoriar

	Under 40 år	40-49 år	50-59 år	Over 60 år
Møre	481	529	533	539
Totalt	477	511	537	559

Kjelde: SAP. Biskopar er ikkje medrekna

Tala for Møre er vanskeleg å kommentere dei lokale forhandlingane og lønnsoppgjeret ikkje var ferdig på teljetidspunktet. Det kan sjå ut som om dei eldste aldersgruppene ligg under snittet for landet totalt.

Tabell 3.2.5.13: Kirkelige handlinger pr. faste presteårsverk

	Antall gudstenester, vigsler og gravferder	Faste presteårsverk	Gjennomsnitt pr. prest	Endring frå 2013
Møre	5 723	71	81	-13
Totalt	97 777	1 234	79	-9

Kjelde: SAP og SSB.

Tabell 3.2.5.14: Antall kirkemedlemmer pr. faste presteårsverk

	Kirke-medlemmer	Faste preste-årsverk	Kirke-medlemmer pr. prest	Endring fra 2013
Møre	215 908	71	3 060	-54
Totalt	3 800 757	1 234	3 080	2

Kjelde: SAP og medlemsregisteret i Dnk.

TILTAK OG PRIORITERINGAR INNAN PRESTETENESTA:

- Gjennomført fordeling av presteressurser i alle prosti
- Opprettholde prestetjeneste i alle sokn
- Tiltak overfor studenter gjennom VTP-programmet
- Optimale rammer for prostetjenesten
- Tydelige rammer for personal- og økonomiforvaltninga i prostia
- ABV, Retreat og annen veiledning for prester
- Fokus på kompetansutvikling
- Fokus på å kvinner i presteteneste
- Vidareutvikling av medbestemmelse innafor ramma av houvdahtalen
- Utvikling av lønspolitisk plan
- Fokus på arbeidsmiljø
- Administrative ressursar og vegleing for prostane

Frå St. Jetmund kyrkje. Markering av kystpilegrimsleia. Foto: Bjørn Olaf Storhaug

DEL 4 STYRING OG KONTROLL I VERKSEMDA

4.1 Styling og kontroll

4.1.1 Verksemda si risikostyring

Møre bispedømeråd er underlagt regelverket for økonomistyring i staten. På bakgrunn av dette har bispedømerådet vedteke økonomiinstruks. Det blir utarbeidd økonomirapport for kvar månad. Bispedømerådet får jamnleg økonomirapportar til handsaming. Tilsvarande blir gitt til prostar annakvar månad og tillitsvalde i samband med kontaktmøte. Bispedømerådet og biskopen har vedteke delegasjonsreglement. Det ligg og føre delegasjonsreglement og underskriftsfullmakter for administrasjonen.

Møre bispedømeråd og Møre biskop er underlagt Offentleglova og Forvaltningslova. På bakgrunn av Arkivlova er det utarbeidd arkivplan med rutinar for handtering av dokument.

Vurdering av risiko og vesentlegheit er ei integrert del av planprosessane. Det blir gjort vurdering i høve til hovudmål og det blir gjort vurderingar for faktorarar som innverkar på og som kan hindre i å nå måla. Der det er risiko for at hovudmålet ikkje blir nådd vert det sett inn tiltak.

Gjennom styring og kontroll vil vi sikre at:

- Mål og resultatkrav vert nådde
- Ressursbruken er effektiv
- At lov- og regelverk blir overhalde
- At rekneskaps- og resultatinformasjon er relevant og påliteleg
- At feil, mangler og svikt i styring blir avdekka

Vi vurderer det slik at opplegg for styring og kontroll er eigna for å imøtekomme desse krava.

4.1.2 Likestilling

Likestillings- og diskrimineringslovverket pålegg statlige verksemdar ein aktivitetsplikt og ei utgreiingsplikt knytta til likestilling og diskriminering. Aktivitetsplikten inneber at statlege verksemdar skal arbeide aktivt, målretta og planmessig for å fremme likestilling og hindre diskriminering både som offentlg myndige og som arbeidsgjevar. Utgreiingsplikten inneber at det i årsrapporten skal gjerast greie for kva som er gjort for å oppfylle aktivitetsplikta. Desse pliktene gjeld innafor områda:

- kjønn
- funksjonsnedsettelse
- etnisitet
- religion mv.
- seksuell orientering, kjønnsidentitet og kjønnsuttrykk

Rettsleg grunnlag: Lov 21. juni 2013 nr. 59 om likestilling mellom kjønnene (likestillingsloven) § 23, Lov 21. juni 2013 nr. 61 om forbud mot diskriminering på grunn av nedsatt funksjonsevne (diskriminerings- og tilgjengelighetsloven) § 24, Lov 21. juni 2013 nr. 60 om forbud mot diskriminering på grunn av etnisitet, religion og livssyn (diskrimineringsloven om etnisitet) § 20, samt Lov 21. juni 2013 nr. 58 om forbud på grunn av seksuell orientering, kjønnsidentitet og kjønnsuttrykk (diskrimineringsloven om seksuell orientering) §§ 19 og 20.

Kjønn – faktisk tilstand**Tabell 4.1.2.1: Prosentdel kvinnelege prestar i perioden 2010 til 2014**

2010		2011		2012		2013		2014	
Kvinner Møre	Landet totalt	Kvinner Møre	Landet totalt	Kvinner Møre	Landet totalt	Kvinner Møre	Landet totalt	Kvinner Møre	Landet totalt
14,3 %	26,2 %	16,2 %	26,5 %	18,6 %	27,2 %	20,8 %	29,4 %	22,2 %	29,9 %

Tabell 4.1.2.2: Del kvinner i faste pretestillinger

	Faste pretestillinger 2014			2013	2013-2014	2010	2010-2014
	Kvinner	Totalt	Kvinneandel	Kvinneandel	Endring	Kvinneandel	Endring
Møre	16	72	22,2 %	20,80 %	1,42 %	14,3 %	7,9 %
Totalt	381	1276	29,9 %	29,40 %	0,46 %	26,2 %	3,7 %

Tabellane overfor viser antall kvinnelige prestar av totalt antall prestar i 2014 og kvinneandel av presteskaper for årene 2010 - 2014. I berekningsgrunnlaget inngår faste pretestillinger i bispedøma i hvert av disse åra, dvs. stillinger som er kodet som biskop, prost (domprost, sokneprest, kapellan, prostiprest, seniorprest og spesialprest). Kolonnene til høyre angir endring i kvinneandelen, oppgitt i prosentpoeng fra 2013 til 2014 og fra 2010 til 2014 (dvs. siste fem år).

Tala er rekna ut frå alle pretestillinger pr. 30.11.14. Prosentdel kvinner i Møre har gått opp frå 20,8 % i 2013 til 22,2 % i 2014. Dette er ei auke på 1,4 %-poeng. I perioden frå 2010 til 2014 er prosentdelen kvinnelige prestar auka med 7,9 %-poeng. På teljetidspunktet er det tilsett 16 kvinner av dei totalt 72 faste pretestillingane.

Møre er av dei bispedøma som tradisjonelt har hatt få kvinnelege prestar. Møre har hatt større prosentvis endring enn landet totalt. Møre har no 7,7%-poeng lågare kvinneandel enn snittet for alle bispedøma. For 5 år sidan var forskjellen 11,9%-poeng.

I 2014 er kvinner tilsett i 4 av 6 tilsettingssaker. Av totalt 25 søknadar var 10 frå kvinner.

Tabell 4.1.2.3: Del kvinner i leiarstillingar

	Kvinner	Totalt	Kvinneandel
Møre	3	8	37,5 %
Totalt	29	111	26,1 %

Tabellen overfor viser angir antallet og andelen av kvinner blant biskoper og proster pr. 31.12.2014.

Av dei 7 faste prostane er det 2 kvinner. I gruppa "biskop og faste prostar" (1+7=8) er kvinneandelen 37,5 %. Landssnittet er 26,1%

Bispedømekontoret: Likestilling mellom kjønna**Tabell 4.1.2.4: Kjønnssfordeling stillingsgrupper i administrasjonen**

		Ledere		Rådgivere		Konsulenter		Totalt	
		Antall	Kvinner pst.	Antall	Kvinner pst.	Antall	Kvinner pst.	Antall	Kvinner pst.
Møre	2013	4	50 %	6	17 %	4	75 %	14	43 %
	2014	3	50 %	7	14 %	4	75 %	14	36 %
Totalt	2013	41	41 %	95	51 %	32	91 %	168	58 %
	2014	52	35 %	153	521 %	36	89 %	241	53 %

«Tabellen gir en oversikt over antallet faste tilsatte og andelen kvinner, fordelt på ulike stillingskategorier, ved Møre bispedømekontor og totalt for bispedømmekontorene i 2013 og 2014. Hvilke stillingskoder som inngår i hver stillingskategori framgår av tabell. Kolonnene til høyre angir totalantallet ved hvert bispedømmekontor for disse stillingskategoriene, mens de to nederste radene viser kjønnssfordelingen totalt for alle bispedømmekontorene. Den store forskjellen i totalt antall beror på at Kirkerådet ikke var med i statistikken i 2013.»

Ved bispedømmekontoret er det redusert kvinnedel totalt til 36 %..

Tabell 4.1.2.5: Kvinners gjennomsnittslønn i prosent av menns, administrasjonen

		Ledere	Rådgivere	Konsulenter	Totalt
Møre	2013	82 %	91 %	100 %	100 %
	2014	75 %	93 %	99 %	88 %
Totalt	2013	93 %	96 %	99 %	87 %
	2014	88 %	96 %	100 %	88 %

«Tabellen viser forholdet mellom brutto gjennomsnittslønn for kvinner i forhold til menn blant faste tilsatte på bispedømmekontorene i 2013 og 2014. Lavere proSENTSATS enn 100 pst. viser at gjennomsnittslønnen blant kvinner er lavere enn menn, mens over 100 pst. angir en høyere gjennomsnittslønn blant kvinner.»

Gjennomsnittleg løn er ved bispedømmekontoret totalt sett lågare i 2014 enn i 2013. Vi gjer merksame på at lønsoppgjøret knytta til lokale forhandlingar i Møre ikkje var ferdig ved teljetidspunktet.

Tabell 4.1.2.6: Gjennomsnittsløn for kvinner i prosent av menns, pretestillingar

		Prost	Sokneprest	Kapellan	Andre	Totalt
Møre	2013	118 %	96 %	104 %	98 %	105 %
	2014	100 %	98 %	98 %	98 %	99 %
Totalt	2013	102 %	98 %	96 %	99 %	98 %
	2014	100 %	98 %	100 %	96 %	97 %

Gjennomsnittleg løn for kvinner er om lag på nivå med menn i 2014. Det er ei reduksjon frå 2013, men lønsoppgjøret knytta til lokale forhandlingar i Møre var ikkje klart ved rapporteringstidspunktet.

Sjukefråver

Tabell 4.1.2.7: Kjønnfordeling deltid, sykefravær, foreldrepermisjoner alle ansatte 2014

	Sykefravær		Deltid		Foreldrepermisjon	
	Kvinner	Menn	Kvinner	Menn	Kvinner	Menn
Møre	8,8 %	3,3 %	18,2 %	7,7 %	3,5 %	1,1 %
Totalt	7,7 %	3,3 %	12,8 %	6,3 %	2,0 %	0,5 %

Tabell 4.1.2.8: Sykefravær. Sykefravær alle ansatte (administrasjon og pretestillinger) 2014

	Egenmeldt		Legemeldt		Totalt		Kjønn-fordeling	
	Syke-dager	Fraværs-pst.	Syke-dager	Fraværs-pst.	Syke-dager	Fraværs-pst.	Kvinner	Menn
Møre	68	0,4 %	838	4,3 %	906	4,70 %	8,8 %	3,3 %
Totalt	841	0,2 %	15 380	4,5 %	16 221	4,74 %	7,7 %	3,3 %

«Kilde: SAP. Tabellen ovenfor gir en oversikt over antallet sykedager som er registrert på fast ansatte i perioden fra 1. januar – 31. desember 2014. Siden prestene ikke har et enhetlig system for registrering av positiv arbeidstid, må det legges til grunn at det egenmeldte fraværet ikke fullt ut vil være innrapportert til lønns- og personalsystemet. Sykedagene er basert på antallet virkedager i perioden som sykefraværet omfatter, dvs. at de er korrigert i forhold til helg- og helgedager, stillingsprosent og grad av arbeidsførhet (ved graderte sykemeldinger). Det er videre lagt til grunn at et normalårsverk tilsvarer 230 virkedager. Beregningsgrunnlaget er på denne måten ikke direkte sammenlignbart med annen sykefraværstatistikk (som bl.a. SSB utarbeider for andre sektorer).»

Frå 2014 er statistikkføringa endra til å gjelde alle tilsette. Vi har difor ikkje samanliknbare tal frå 2013. Sjukefråveret i Møre i 2014 ligger som for snittet av landet på 4,7%. Det er høgare sjukefråver for kvinner (8,8%) i høve til menn (3,3%). Vi kan ikkje sjå om det er kjønsmessig grunnlag for forskjellane. Sjukefråveret blir fulgt opp gjennom normale prosedyrer knytta til IA-avtalen.

Talet på kvinner som arbeider deltid er høgare enn menn som har deltid. Dette kan ikkje forklarast ut frå kjønnet, men ut frå individuelle situasjonar. Deltidsstillingar oppstår normalt ved at prestar i heile stillingar går ned i stilling som følgje av AFP/pensjon. Med unntak av fengselsprestar har Møre bispedøme ikkje oppretta deltidstillingar.

Vurdering av barrierer mot likestilling:

Møre bispedøme vurderer, men har ikkje ei fullstendig kartlegging av barrierer mot likestilling. Nokre av vurderingane går fram nedanfor

- kjønn
 - o stereotyper, historisk/kulturelt, tologisk utgangspunkt
- funksjonsnedsetting
 - o innstilling for tilrettelegging, aksept
- etnisitet
 - o språk og kulturforståing
- religion mv.
 - o krav til utdanning, religiøs bagrunn
- seksuell orientering, kjønnsidentitet og kjønnsuttrykk
 - o identitet, uttryksform

TILTAK OG PRIORITERINGAR LIKESTILLING

Kjønn

Møre bispedømeråd vil arbeide aktivt for å oppnå ei balansert alders- og kjønnsamansetjing I vurderinga av søkjarane vert det sett på som ein fordel at det er kvinner blant søkjarane.

Bispedømerådet søker å tilsette den som er mest eigna til stillinga, men tek også dei vanlege kriteria for tilsetjing med i vurderinga, slik som ansiennitet og at kvinner er oppmoda om å søkje m.m. Så langt ser det ut til at dei kvinnene som har etablert seg i Møre, held seg stabile.

I etterutdanningspolitikken for prestar er det lagt inn målsettingar som særleg rettar seg mot kvinner. Møre bispedømeråd har og gjort vedtak om ein livsfasepolitisk plan som skal gjere det mogleg å leggje til rette for at kvinnelege prestar kan bli rekrutterte og bli ståande i presteteneste.

Møre bispedøme har eit eige kvinneprestnettverk som vart etablert i 2011. Dei kvinnelege prestane som tek del i dette nettverket gjev tilbakemelding om at dei har stort utbytte av desse samlingane.

Sjølv om alle prostia no er representert med kvinnelege prestar, er det framleis relativt få kvinner i presteteneste i Møre. Tilgang eller avgang får difor stor innverknad på statistikken vidare. Vi vil halde fast på haldningar og tiltak som er nemnde ovanfor.

Andre tiltak knytta til kjønn

- a) For prestar
- God informasjon i forkant av rekruttering og møte med studentar om at kvinner er ønska i presteteneste i Møre

- Moderat kjønnskvalitering ved tilsetting
 - Kompetanseutvikling
 - Utvikling av kvinnenettverk
- b) For tilsette ved bispedømekontoret
- Rekruttering av kvinner i rådgivarstillingar
 - Framleis bruke dei lønspolitiske retningslinene for bispedømekontoret slik at kjønnsbaserte lønnsforskjellar ikkje er til stades
 - Vurdere praksis ved fleksibel arbeidstid og heimekontor

Vurdering av tiltak knytta til nedsett funksjonsevne

Som arbeidsgjevar ønskjer vi å legge til rette for personar som får nedsett funksjonsevne i sitt arbeid i Møre bispedøme. Vi ønskjer også å rekruttere personar med nedsett funksjonsevne. Vi må i nokre situasjonar akseptere at ei slik tilrettelegging kan føre til auka sjukefråvær. Fysisk funksjonshemming er ikkje til hinder for å utøve ei god teneste som prest eller ved bispedømekontoret. Dette er det fleire døme på i Møre. Vi har gitt uttrykk for dette i nokre utlysingstekstar og vil aktivt vurdere kvar stilling for seg.

For oss som forvaltningseining er det eit mål å bidra til at personar med nedsett funksjonsevne får tilgang til kyrkjene våre og kan delta i gudstenester og kyrkjelege handlingar på lik line med funksjonsfriske. Dette er difor tema ved visitasar og når det er naturleg i samband med søknadar om endringar i kyrkjene sitt interiør eller eksteriør.

Vurdering av tiltak knytta til etnisitet

Det skal vere høve til at personar med annan etnisitet kan arbeide som prest eller som tilsett ved Møre bispedømekontor. Publikum er vane med bruk av ulike målføre, og vi må legge til rette for at alle våre tilsette utviklar eit akseptabelt nivå for språkføring. Annan etnisitet vil berike fellesskapet, og som misjonerande kyrkje har vi ei open haldning til personar med annan etnisitet.

Som forvaltingsorgan vil vi legge til grunn at menneske med annan etnisk bakgrunn skal integrerast i det norske samfunnet som kyrkja er ei del av.

Vurdering av tiltak knytta til religion

Den norske kyrkja har eit særleg ansvar for sine eigne medlemmer, men ønskjer også å vere i dialog med menneske med ein annan religion. Det ligg i Kyrjelova hinder for at medlemmer av andre kyrkjesamfunn kan ha stillingar i Den norske kyrkja. Biskopen kan etter søknad gjere unntak, men det skjer ikkje ofte.

Vurdering av tiltak knytta til samlivsform

Møre bispedøme gjer i sine utlysingstekstar merksam på unntak i arbeidsmiljølova og at samlivsform i samband med tilsetting kan bli etterspurt og vektlagt for nokre typar stillingar. Til dømes kan sambuarskap vere eit hinder for å gå inn i fast pretestilling.

Vurdering av tiltak knytta til seksuell orientering, kjønnsidentitet og kjønnsuttrykk

Alle er velkomne til å søke stilling i Møre bispedøme. Korrigeringar av eventuelle misoppfatningar.

4.1.3 HMS og arbeidsmiljø

Arbeidet med HMS/arbeidsmiljø er lagt til Arbeidsmiljøutvalget (RAMU) der toppleiinga frå arbeidsgjevar, tillitsvalde og vernetenesten er samla. Det er og årleg møte mellom vernetenesta, prostar og RAMU. Årlege arbeidsplassundersøkingar blir gjort for alle tilsette. HMS/Personalhåndbok ligger på nettet. Det har vært særlig fokus på mobbing og grenseoverskridende adferd.

4.2 Fellesføringar i staten

Møre bispedøme har fokus på tidstyvar i verksemda. Vi har bidratt til registrering med rapport til departementet via Kyrkjerådet. Internt og saman med prostar har vi fokus på å identifisere arbeidsprosessar som er unødige eller kan reknast som dobbeltarbeid. Vi har i samråd med tillitsvalde vore varsome med å knytte tidstyv-omgrepet til prestenesta. Etter vårt syn krever sidar av prestenesta tid – som ikkje kan eller skal bli definert som tidstyv. Vi har gjort tiltak knytta til arbeidsplanlegging og fråversregistrering for alle prestar. Vi vil og bidra til at arbeidsprosessar knytta til framtidig ordning blir organisert på ein effektiv måte.

4.3 Oppfølging av ev. revisjonsmerknader frå Riksrevisjonen

Møre bispedømeråd har ikkje mottatt vesentlege merknadar frå Riksrevisjonen

4.4 Evt. endringar i opplegget for styring og kontroll

Det er i 2014 ikkje gjort vesentlege endringar for styring og kontroll i Møre bispedøme. Det er gjort mindre endringar i prosessar for vurderingar av risiko og vesentlegheit.

DEL 5 VURDERING AV FRAMTIDSUTSIKTER

1. Endring av tilhøvet mellom Staten og Den norske kyrkja vil føre til endringar i høve til arbeidsgjevaransvar, oppgåver og organisering. Endringane vil og få konsekvens for Den norske kyrkja sine framtidige kyrkjeordning. Dette vil få konsekvensar for mynde og mandat, men og arbeidsprosessar og oppgåvefordeling.
2. Den norske kyrkja er inne i ei omstillingstid som krever merksemd og ressursar. Dette vil kunne verke inn på ordinær drift og ha eit risikoelement i høve til å nå mål og resultat. Endringane kan og bidra til usikkerheit knytta til rekruttering til utdanning og kyrkjelege stillingar og om vi er i stand til å halde på kvalifiserte medarbeidarar.
3. Framtidig tildeling til Den norske kyrkja og fordeling av ressursar til dei ulike einingane er faktorar som gir grunn for usikkerheit om framtidige rammer. Det er viktig at tildelingane til prestetenesta vert på eit slikt nivå at den lokale norske kyrkja kan vere aktivt og relevant til stades med forkynning og kyrkjelege handlingar.
4. Vi ser at samfunnet og strukturane er i endring. Kultur og tradisjon er og i endring. Det er ei avgjerande oppgåve å følgje utviklinga av dåpstala og sette inn gode og målretta ressursar på fleire nivå for å følgje opp.
5. Regjeringa har sett i gang eit landsomfattande arbeid med kommunereform. Prosessar er i gang for å greie ut kommunesammenslåingar. For kyrkja har ein kommunereform store konsekvensar for organisering av kyrkjeleg fellesråd der kommunar vel å gå saman. Reduksjon i tal på kommunar vil føre til større kyrkjelege einingar/fellesråd, og vil innverke på både tilsette og frivillige. Det er ei utfordring om kyrkja ikkje blir involvert i kommunereformen eller om kyrkja ikkje blir del i lokale prosessar i regi av kommunar eller fylkesmann.
6. Vi ser ei auka grad av radikalisering. Det er auka behov for dialog på tvers av religionar, kyrkje- og trdomssamfunn, organisasjonar og mellom einskildmenneske.
7. Kyrkjevalet hausten 2015 vil føre til endringar i samansetting av dei kyrkjelege organa på lokalt nivå, kommunenivå, bispedømenivå og nasjonalt nivå. God gjennomføring av valet og god opplæring av nye rådsmedlemmer vil vere avgjerande for å bli trygge i møte med rolla.

DEL 6 ÅRSREKNESKAPEN**6.1 Leiinga sine kommentarar****Formål:**

Møre bispedøme omfattar Møre og Romsdal fylke og blei oppretta i 1983, utskilt frå Nidaros og Bjørgvin bispedømer. Møre bispedøme er eit av 11 bispedømer i Noreg. Møre bispedømeråd er del av staten si verksemd gjennom Kulturdepartementet. Delar av verksemda er og underlagt Kyrkjerådet.

Møre bispedømeråd førte i 2014 rekneskap etter kontantprinsippet, slik det går av prinsippnota til årsrekneskapet. Møre bispedømeråd og Møre biskop ivaretar arbeidsgjevaransvar for prestar og tilsette ved bispedømekontoret. I tillegg forvaltar bispedømerådet statlege tilskotsmidlar og har som formål å sjå til at det kristelege livet blir utvikla i kyrkjelydane. Møre biskop har tilsynsansvar for tilsette og rådsorgan.

Årsrekneskapen er avlagt etter retningslinjer om økonomistyring i staten, rundskriv R-115 frå Finansdepartementet, krav frå til Kulturdepartementet i instruks om økonomistyring og økonomiregelverk bestemt av Møre bispedømeråd. Vi meiner rekneskapen gir eit dekkande bilde av Møre bispedømeråd sine disponible bevilgningar, reknskapsførte utgifter, inntekter, egedelar og gjeld.

Vurderingar av vesentlige forhold:

I 2014 har Møre bispedømeråd samla disponert tildelingar på utgiftssida på kr 67 837 000. Mindreutgiften for post 01 Driftsutgifter vart kr 1 409 000, men etter justering av meirinntekter har Møre bispedømeråd ein mindreutgift på kr 4 089 000 som blir søkt overført til neste år på post 01 jfr utrekning i note B.

Lønsutgiftene samsvarte godt med budsjettet. Grunna at ein av partane ikkje underteikna forhandlingsprotokollen vart ut

Det er inntekter på kr 3 543 000 som er 2 598 000 meir enn inntektskravet i tildelingsbrevet. Refusjonar er størstedelen av inntektene.

På post 75 Tilskot til trusopplæring har Møre bispedømeråd utbetalt kr 16 787 000 av tildelinga på kr 17 288 000. Bispedømerådet søker departementet om å overføre mindreutgiften på kr 500 000 slik det går fram av fullmakt frå Stortinget. Møre bispedømeråd har utbetalt kr 9 401 000 i tilskott – tilsvarande tildeling – som tilskott til diakoni, undervisning og kyrkjemusikk i domkyrkja.

Artskontorrapporteringa viser at netto rapporterte utgifter til drift og investeringar eksklusiv utbetalingar av tilskot er summert til kr 64 315 000. Når vi tek omsyn ulike refusjonar i samband med løn, er utbetalingane til løn og sosiale utgifter om lag like i 2013 og 2014. Lønsdel av driftsutgiftene er i underkant av 89 prosent. Det er om lag som for andre bispedømer. Bispedømerådet har fastsett stillingsressursar for kvart prosti. Tilskot til administrativ hjelp for prostar er på 1 250 000, jf. oversikt over andre utbetalingar til drift i note 4.

Det har vore ei forsiktig nedgang i andre driftsutgifter. Forvalting og utbetaling av tilskot skjer etter eige regelverk fastsett av departementet og Kyrkjerådet. I 2014 utbetalte bispedømerådet tilskot til 15 ulike fellesråd knytta til diakon- og kateketstillingar.

I 2014 er det ikkje gjort investeringar. Møre bispedømeråd har ikkje eigardeler eller interesser i andre verksemdar. Mellomværende med statskassa utgjorde pr 31.12.13 kr 2 250 000. Oppstillinga av artskontorapporteringa viser korleis egedelar og gjeld er fordelt.

Tilleggsopplysningar:

Riksrevisjonen er ekstern revisor og stadfestar årsrekneskapen for Møre bispedømeråd. Årsrekneskapen er ikkje ferdig revidert per d.d., men revisjonsberetninga reknar vi med vil ligge føre i løpet av 2. kvartal 2015. Beretninga er ikkje offentleg fram til Stortinget har mottatt Dokument 1 frå Riksrevisjonen, men vil bli publisert på Møre bispedømeråd så snart dokumentet er offentleg.

Molde, 1. mars 2015

Modulf Aukan
Bispedømerådsleiar

Bjørn Olaf Storhaug
stiftsdirektør

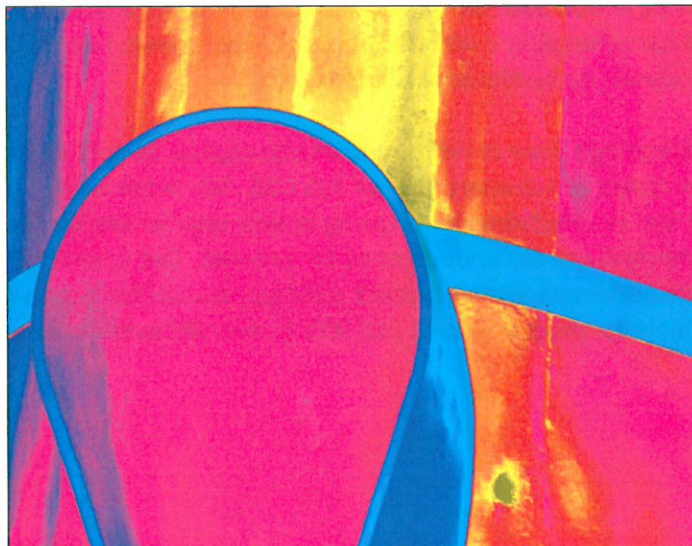

Foto: BjørnOlaf Storhaug

6.2 Prinsippnote til årsrekneskapen

Årsrekneskapen for Møre bispedømmeråd er utarbeidd og avlagt etter nærare retningslinjer fastsett i bestemmelsar om økonomistyring i staten ("bestemmelsane"), fastsett 12. desember 2003 med endringar, 18. september 2013. Årsrekneskapen følgjer krav i bestemmelsane punkt 3.4.1, nærare bestemmelsar i Finansdepartementets rundskriv R-115 og eventuelle tilleggskrav fastsett av eige departement.

Oppstillinga av bevilgningsrapporteringa og artskontorrapporteringa er utarbeidd med utgangspunkt i bestemmelsane punkt 3.4.2 – dei grunnleggjande prinsippa for årsrekneskapen:

- a) Rekneskapen følgjer kalenderåret
- b) Rekneskapen inneheld alle rapporterte utgifter og inntekter for rekneskapsåret
- c) Utgifter og inntekter er ført i rekneskapen med brutto beløp
- d) Rekneskapen er utarbeidd i tråd med kontantprinsippet

Oppstillinga av bevilgnings- og artskontorrapporteringa er utarbeidd etter dei same prinsippa, men gruppert etter ulike kontoplanar. Prinsippa korresponderer med krav i bestemmelsane punkt 3.5 til korleis verksemdene skal rapportere til statsrekneskapen. Sumlinja "*Netto rapportert til bevilgningsrekneskapen*" er lik i begge oppstillingane.

Alle statlege verksemdar er tilknytta statens konsernkontoordning i Norges Bank i høve til krav i bestemmelsane pkt. 3.8.1. Ordinære forvaltningsorgan (bruttobudsjetterte verksemdar) blir ikkje tilført likviditet gjennom året. Ved overgang til nytt år blir den einskilde oppgjerskonto nullstilt.

Bevilgningsrapporteringa

Bevilgningsrapporteringa viser rekneskapstala som verksemda har rapportert til statsrekneskapen. Dei blir stilt opp etter dei kapittel og postar i bevilgningsrekneskapen som verksemda har fullmakt til å disponere. Oppstillinga viser alle finansielle eigedelar og forpliktelsar verksemda står oppført med i statens kapitalrekneskap. Kolonna samla tildeling viser kva verksemda har fått stilt til disposisjon i tildelingsbrev for kvar kombinasjon av kapittel/post.

Artskontorrapporteringa

Artskontorrapporteringa viser rekneskapstala verksemda har rapportert til statsrekneskapen etter standard kontoplan for statlege verksemdar. Verksemda har fullmakt til å belaste konsernkonto i Norges bank for tildelingane. Tildelingane skal ikkje inntektsførast og vises difor ikkje som inntekt i oppstillinga.

Note 7 til artskontorrapporteringa viser forskjellen mellom avrekning med statskassa og mellomverande med statskassa.

6.3 Bevilgningsrapportering

Virksomhet: GC - Møre Bispedømeråd

Rapporteringsperiode: 201412

Rapport kjørt:

23.01.2015 12:40

Oppstilling av bevilgningsrapportering for regnskapsår 2014

Utgiftskapittel	Kapittelnavn	Post	Posttekst	Note	Samlet tildeling	Regnskap 2014	Merutgift (-) og mindregift
0340	Driftsutgifter	01	Driftsutgifter		67 837 000	66 428 114	1 408 886
0340	Spesielle driftsutgifter	21	Spesielle driftsutgifter		125 000	41 941	83 059
0340	Tilskudd til trosopplæring	75	Tilskudd		17 288 000	16 787 000	
0340	Tilskudd til virksomheter i den norske kirke	77	Tilskudd		9 401 000	9 401 000	
0841	Spesielle driftsutgifter, meklings	21	Spesielle driftsutgifter			945	
Sum utgiftsført					94 651 000	92 659 000	

Inntektskapittel	Kapittelnavn	Post	Posttekst		Samlet tildeling	Regnskap 2014	Merinntekt og mindreinntekt (-)
3340	Salgsinntekter mv	01	Driftsinntekter		820 000	1 746 277	926 277
3340	Inntekter ved oppdrag	02	Ymse		125 000	42 785	-82 215
3340	Refusjoner fødselspenger	16	Refusjon av foreldrepenger			390 479	390 479
3340	Refusjon sykepenger	18	Refusjon av sykepenger			1 363 801	1 363 801
5309	Tilfeldige inntekter	29	Ymse			117 429	
5700	Folketrygdens inntekter	72	Arbeidsgiveravgift			6 589 216	
Sum inntektsført					945 000	10 249 986	

Netto rapportert til bevilgningsregnskapet

Kapitalkontoer					82 409 013		
60055801	Norges Bank KK /innbetalinger				3 545 901		
60055802	Norges Bank KK/utbetalinger				-85 892 449		
703879	Endring i mellomværende med statskassen				-62 465		
Sum rapportert					0		

Beholdninger rapportert til kapitalregnskapet (31.12)

Konto	Tekst	2014	2013	Endring
6260	Aksjer	0	0	0
703879	Mellomværende med statskassen	-2 313 264	-2 250 799	-62 465

6.4 Note A og B

Note A Forklaring av samlet tildeling

Kapittel og post	Overført fra i fjor	Årets tildelinger	Samlet tildeling
0340 01	1 265 000	66 572 000	67 837 000
0340 21	0	125 000	125 000
0340 75	132 000	17 156 000	17 288 000
0340 77	0	9 401 000	9 401 000
3340 01	0	820 000	820 000
3340 02	0	125 000	125 000

Note B Forklaring til brukte fullmakter og beregning av mulig overførbart beløp

Kapittel og post	Stikkord	Merutgift(-)/ mindre utgift	Utgiftsført av andre i hht avgitte belastningsfullmakter	Merutgift(-)/ mindre utgift etter avgitte belastningsfullmakter	Standard refusjoner på inntektspostene 15-18	Merinntekter iht merinntektsfullmakt	Omdisponering fra post 01 til 45 eller til post 01/21 fra neste års bevilgning	Innsparinger	Sum grunnlag for overføring	Maks. overførbart beløp *	Mulig overførbart beløp beregnet av virksomheten
034001		1 408 886	0	1 408 886	1 754 280	926 277	0	0	4 089 443	3 391 850	3 391 850
034021		83 000	0	83 000	0	-82 000	0	0	1 000	6 250	1 000
034077		0	0	0	Ikke aktuell	Ikke aktuell	Ikke aktuell	Ikke aktuell	Ikke aktuell	0	0
034075	"overslagsbevilgning"	501 000	0	501 000	Ikke aktuell	Ikke aktuell	Ikke aktuell	Ikke aktuell	Ikke aktuell	0	0

*Maksimalt beløp som kan overføres er 5% av årets bevilgning på driftspostene 01-29, unntatt post 24 eller sum av de siste to års bevilgning for poster med stikkordet "kan overføres".
Se rundskriv R-2/2013 for mer detaljert informasjon om overføring av ubrukte bevilgninger.

6.5 Artskontorrapportering

Oppstilling av artskontorrapporteringen for 2014

	Note	201412	201312
Inntekter rapportert til bevilgningsregnskapet			
Innbetalinger fra gebyrer	1	0	0
Innbetalinger fra tilskudd og overføringer	1	257 160	241 850
Salgs- og leieinntekter	1	1 374 550	884 554
Andre inntekter	1	0	0
Innbetaling av finansinntekter	1	0	0
<i>Sum inntekter</i>		1 631 710	1 126 404
Utgifter rapportert til bevilgningsregnskapet			
Utbetalinger til lønn og sosiale utgifter	2	58 862 943	58 435 093
Offentlige refusjoner vedrørende lønn	2	-1 911 632	-1 488 479
Utbetalt til investeringer	3	0	0
Utbetalt til kjøp av aksjer		0	0
Andre utbetalinger til drift	4	7 652 917	8 495 170
Utbetaling av finansutgifter	4	0	4
<i>Sum utbetalinger</i>		64 604 228	65 441 788
Netto rapporterte utgifter til drift og investeringer		62 972 518	64 315 384
Innkreivingsvirksomhet og andre overføringer til staten			
Innbetaling av skatter, avgifter, gebyrer m.m.	5	0	0
<i>Sum innkreivingsvirksomhet og andre overføringer til staten</i>		0	0
Tilskuddsforvaltning og andre overføringer fra staten			
Utbetalinger av tilskudd og stønader	6	26 143 140	22 207 653
<i>Sum tilskuddsforvaltning og andre overføringer til andre</i>		26 143 140	22 207 653
Inntekter og utgifter rapportert på felleskapitler			
5700 Folketrygdens inntekter - Arbeidsgiveravgift		6 589 216	6 599 325
5309 Tilfeldige inntekter (gruppeliv m.m)		117 429	112 123
<i>Sum inntekter og utgifter rapportert på felleskapitler</i>		6 706 645	6 711 448
Netto utgifter rapportert til bevilgningsregnskapet		82 409 013	79 811 589
Oversikt over mellomværende med statskassen			
Eiendeler og gjeld		201412	01.01.2014
Fordringer (legg til linjer og vis på konto)	7	0	0
Kasse (legg til linjer og vis på konto)	7	0	0
Bankkontoer med statlige midler utenfor Norges Bank (legg til linjer og vis	7	0	0
Skyldig skattetrekk	7	-2 312 476	-2 250 803
Skyldige offentlige avgifter (legg til linjer og vis på konto)	7	0	0
Annen gjeld (legg til linjer og vis på konto)	7	-788	4
Sum mellomværende med statskassen		-2 313 264	-2 250 799

6.6 Note 1 – 7

Note 1 Inntekter rapportert til bevilgningsregnskapet 2014

	201412	201312
<i>Innbetalinger fra gebyrer</i>		
Byggesaksgebyr	0	0
Tilsynsavgift elsikkerhet	0	0
Gebyrer / avgift omsetning produksjon sprengstoff første omsetningsledd	0	0
Sum innbetalinger fra gebyrer	0	0
<i>Innbetalinger fra tilskudd og overføringer</i>		
Tilskudd fra kommunale og fylkeskommunale etater	0	15 000
Tilskudd fra organisasjoner og stiftelser	257 160	226 850
Sum innbetalinger fra tilskudd og overføringer	257 160	241 850
<i>Salgs- og leieinnbetalinger</i>		
Salgsinntekt varer, utenfor avgiftsområdet	3 767	1 867
Eksterne refusjonsinntekter	1 370 783	882 687
Sum salgs- og leieinnbetalinger	1 374 550	882 687
<i>Andre innbetalinger</i>		
Sum andre innbetalinger	0	0
<i>Innbetaling av finansinntekter</i>		
Renteinntekter	0	0
Valutagevinst (agio)	0	0
Annen finansinntekt	0	0
Sum innbetaling av finansinntekter	0	0
Sum inntekter rapportert til bevilgningsregnskapet	1 631 710	1 124 537

Note 2 Utbetalinger til lønn og sosiale utgifter og innbetalinger av offentlige refusjoner vedrørende lønn 2014

	201412	201312
<i>Utbetalinger til lønn og sosiale utgifter</i>		
Lønninger	51 479 187	50 988 350
Arbeidsgiveravgift	6 589 216	6 599 325
Pensjonsutgifter*	0	0
Andre ytelser	794 540	847 418
Sum utbetalinger til lønn og sosiale utgifter	58 862 943	58 435 093

* Denne linjen benyttes av virksomheter som innbetaler pensjonspremie til SPK.

Offentlige refusjoner vedrørende lønn

Sykepenges og andre refusjoner	1 911 632	1 488 479
Sum offentlige refusjoner vedrørende lønn	1 911 632	1 488 479

Antall årsverk:	87	89
-----------------	----	----

Note 3 Utbetalt til investeringer 2014

	201412	201312
Immaterielle eiendeler og lignende	0	0
Tomter, bygninger og annen fast eiendom	0	0
Beredskapsanskaffelser	0	0
Infrastruktureiendeler	0	0
Nasjonaleiendom og kulturminner	0	0
Maskiner og transportmidler	0	0
Driftsløsøre, inventar, verktøy og lignende	0	0
Andre utgiftsførte investeringer (*)	0	0
Sum utbetalt til investeringer	0	0
<i>(*) Spesifiseres ytterligere dersom det er andre vesentlige poster som bør fremgå av regnskapet</i>		

Note 4 Andre utbetalinger til drift og utbetaling av finansutgifter 2014

	201412	201312
<i>Andre utbetalinger til drift</i>		
Husleie	1 250 356	1 353 604
Vedlikehold egne bygg og anlegg	0	0
Vedlikehold og ombygging av leide lokaler	0	18 460
Andre utgifter til drift av eiendom og lokaler	168 242	147 902
Reparasjon og vedlikehold av maskiner, utstyr mv.	2 238	0
Mindre utstyrsanskaffelser	102 470	84 324
Leie av maskiner, inventar og lignende	301 082	284 074
Konsulenter og andre kjøp av tjenester fra eksterne	1 269 723	2 062 930
Reiser og diett	1 183 114	1 285 255
Bilgodtgjørelse, oppgavepliktig	1 979 756	
Møter	154 420	
Kurs	935 041	
Øvrige driftsutgifter (*)	306 475	3 258 622
Sum andre utbetalinger til drift	7 652 917	8 495 170
<i>Utbetaling av finansutgifter</i>		
Renteutgifter	0	0
Agiotap	0	4
Andre finansutgifter	0	0
Sum utbetaling av finansutgifter	0	4
<i>*Øvrige driftsutgifter for 2013 inneholdt bilgodtgjørelse, møter og kurs</i>		

Note 5 Innkrevingsvirksomhet og andre overføringer til staten 2014

	201412	201312
Sum innkrevingsvirksomhet og andre overføringer til staten	0	0

Note 6 Tilskuddsforvaltning og andre overføringer fra staten 2014

	201412	201312
Tilskudd til menigheter og fellesråd	26 143 140	22 207 653

Note 7**Sammenheng mellom avregning med statskassen og mellomværende med statskassen 2014****Del A Forskjellen mellom avregning med statskassen og mellomværende med statskassen**

	201412 Spesifisering av bokført avregning med statskassen	201412 Spesifisering av rapportert mellomværende med statskassen	Forskjell
Finansielle anleggsmidler			
Finansielle anleggsmidler*	0	0	0
Sum	0	0	0
Omløpsmidler			
Kundefordringer	54 125	0	54 125
Andre fordringer	0	0	0
Kasse og bank	0	0	0
Sum	54 125	0	54 125
Kortsiktig gjeld			
Leverandørgjeld	0	0	0
Skyldig skattetrekk	-2 312 476	-2 312 476	0
Skyldige offentlige avgifter	0	0	0
Annen kortsiktig gjeld	-788	-788	0
Sum	-2 313 264	-2 313 264	0
Langsiktige forpliktelser			
Annen langsiktig gjeld	0	0	0
Sum	0	0	0
Sum	-2 259 139	-2 313 264	54 125

Foto: Sjur Fedje

MØRE BISKOP
MØRE BISPEDØMERÅD

Adresse: Moldetrappa 1
6415 MOLDE

Telefon: 71 25 06 70

E-post til Møre biskop:
more.biskop@kirken.no

E-post til Møre bispedømmeråd:
more.bdr@kirken.no

Heimeside: www.kirken.no/more/

DEN NORSKE KYRKJA

Møre bispedømmeråd

Møre biskop

Meir himmel på jorda

Kyrkja i Møre vitnar i ord og gjerning om frelse, fridom og håp i Jesus Kristus ved å vere vedkjennande – open – tenande – misjonerande

Gudsteneste

Møte den treeinige Gud i forkynning, dåp og nattverd

Tene Gud

i bøn og vedkjennning, tilbeding og lovsong

Utvikle kristen tru og identitet gjennom eit open, deltakande og inkluderande fellesskap

Kyrkjemusikk og kultur

Sanse og erfare Guds nærvær gjennom eit mangfald av språk og uttrykk

Gje rom for det

skapande menneske

Forvalte og formye salmeskatten og trus- og kulturarven

Misjon

Invitere til å følgje Jesus Kristus

Utruste kristne til å ta del i Jesu kall og oppdrag, lokalt og globalt

Erfare at vi er del av den verdsvide kyrkja - med eit felles oppdrag

Diakoni

Be og vise omsorg for nesten

Skape møteplassar med låg terskel til fellesskap og sjelsorg

Verne om skaparverket og kjempe for rettferd og menneskeverd

Undervisning

Gjere trua på den treeinige Gud kjent og erfart

Invitere til dåp og gje planmessig trusopplæring for alle døypte 0-18 år

Utruste barn, unge og vaksne til å leve som kristne

Medarbeidarar som ser kvarandre og tek del med nådegåver, evner og fagkunnskap